

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX.

Ljubljana, 17. junija 1937

Štev. 24.

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtak. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.395. — NAROČNINA: 1/2 leta 20 din, 1/3 leta 40 din, 1/1 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vračamo, nevrnkiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priljubiti za 3 din znak. — CENA OGLASOV: med besedili 10 din, ob strani vsaka enostoplna petlinjska vrstica ali njen prostor (višina 2 milimetra in širina 5 mm) din 2.—. Med oglasi stane vsaka petlinjska vrstica din 4.50. Notica: vsaka beseda din 2.—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasi davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Danes:

Naša četrta novost

(Gl. str. 5)

Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

Slovenski pregovor

O duševnem ravnotežju

Povsod v stvarih našega zunanje-ga dogajanja pazimo na natančno težo in mero, tako v gospodinjstvu, trgovini, kemiji in drugod. Ali pa kdaj tudi naši duševnosti tako točno določamo mere? Ali nam ni včasih še bolj potreben nekakšen duševni termometer, ki bi uravnaval naša dejanja, naše misli in besede?

Globoko pod ničlo pade živo srebro našega razpoloženja, če nas zadene težak udarec usode. Zdi se nam, da si ne bomo nikoli več opomogli. Toda zdrav, normalen človek se tem hitreje uravnoteži, čim več ima prave življenjske sile v sebi, čim več je v njem zdravega razuma, ki mu pove, da nič na tem svetu večno ne traja.

Zato smelo trdim, da je marsikdaj težje prenašati vsakdanje nevšečnosti, če se nismo poprej zadosti oborožili proti pretirani občutljivosti.

Zakaj? Zares velikih nesreč ni mnogo, vsakdanje neprijetnosti so pa stalne. Kakor majhne iglice so, kakor ostro zašiljene bodljike, ki nas neprestano zabadajo. In uprav v prenašanju teh vsakdanjih bodljik se najbolj pokaže moč dobre vzgoje, krepkega značaja in pravega duševnega ravnotežja.

Tjavdan vržena pikra beseda, majhna zasmehljiva gesta, nehotena brezobzirnost — in že je naše samoljubje do smrti užaljeno.

Zena se je na primer zakasnila z zajtrkom ali je pozabila pritišiti odtrgan gumb. Mož pa, ki se mu mudi v službo, jo nahruli: »Zakaj te pa imam, če ne za to?« Gotovo ni mislil tako hudo, toda žena se v svoji razdraženosti začuti v vlogi sužnje in že zlete očitki nazaj. Vsaka beseda je kakor žoga, s silo vržena ob trda tla, da se še više odbije, kakor je bila vržena.

In posledice? Moževo slabovoljnost občutijo njegovi poklicni tovariši in mu jo seveda v dvojni meri vračajo; ženino okuša doma otroci, služkinja. Tako se v čedalje večjih kolo-barjih širita razdor in sovraštvo, ki sta neposredni vzrok zakonski nezvestobi, pretepu, ločitvi in dostikrat celo umoru.

Blago po desetkrat in še večkrat obrnemo, preden ga kupimo; ali ni mnogo važnejše, preceniti posledice lahkomišelnih besede, ki bi jo radi zabrusili v svoji brezobzirnosti svojemu bližnjemu?

Recimo, da nas kdo zares nezasluzeno žali v družbi. Ali ni najpametnejše molčati, če vemo, da so drugi prepričani o naši nekrivdi? Mislimi si pač moramo, da je žalivec brez kulture, brez dobre vzgoje in da nas žalitev takega človeka sploh ne more grenko zadeti.

Vsaka nezasluzena žalitev pade na povzročitelja samega nazaj, pokaže ga v vsem njegovem nizkotnem značaju in to je vendar dovoljno maščevanje za nas! Zakaj bi se potem še zavestno trudili, da sebe ponižamo do njegove stopnje?

Glavni vzrok, da tako hitro izgubimo v takih majhnih neprijetnostih svoje duševno ravnotežje, je v naši domišljivosti in zaljubljenosti vase, ker se vse preveč čutimo središče vsega življenja in nočemo vedeti, da smo vendar tako neskončno majhen člen v neprerjani verigi človeštva.

Razgled po svetu

Kaj se godi v Rusiji?

Po Justifikaciji maršala Tuhačevskega
Ali bo padec Bilbaa skrajšal špansko državljansko vojno?

Ljubljana, 16. junija
Vsi politični dogodki so zadnje dni stopili v ozadje, da smo tem jarkeje videli najpomembnejšega med njimi: usmrtilitev maršala Tuhačevskega, »rdečega Napoleona«, kakor so ga Rusi sami krstili zaradi njegove blesteče vojaške kariere. V zadnji številki smo se spričo velskopihi poročili, ki jih je Srednja Evropa mogla dobiti iz Moskve o tej najnovejši aferi, samo z začenjem izpraševali, kaj se dogaja na Ruskem, danes pa bremo v uvodniku nedeljskega »Timesa«, da tudi Angleži strme in ne razumejo; to se pravi, skušajo si pač razložiti moskovsko uganko, kakor vedo in znajo. — Članek se nam zdi tehen in zanimiv, zato ga prinašamo v izveščku.

Najnovejša serija sovjetskih justifikacij preseneča bolj kakor vse dosedanje. Njene žrtve so šefi rdeče armade. Maršal Tuhačevskij, ki je na čelu liste teh žrtev, je še do nedavnega veljal pri mnogih za pravega vladarja sovjetske Rusije. Z njim je šlo na morišče še sedem drugih vojskovođij, ki so jih šteli med najboljše sovjetske generale. In vse kaže, da pridejo v kratkem nove žrtve na vrsto, to pot iz krogov nižjih častnikov.

Kakšni so pravni vzroki za obsodbo Tuhačevskega in njegovih tovarišev? Armadnim poveljnikom so očitali, da so izdali vojaške skrivnosti; baje so pri razpravi to tudi priznali. Toda prav tako kakor je neverjetno, da bi bil Jagoda, šef sovjetske policije, koval zaroto s Trockim in da bi bil veliki industrijski organizator Pjatakov

In še en važen vzrok je: vse premalo se namreč znamo živjeti v svojega bližnjega, vse preveč hudega vidimo v njem in ne znamo ceniti njegove dobre strani. Zato je pa tudi toliko pobojev, zavratnih napadov, zagrizenosti v zasebnem in javnem življenju.

Kolikokrat se nam zgodi, da drugi dan trezno presojamo zadevo, zaradi katere smo se strašno razburili ali zaradi katere smo sami hudo razžalili nekoga, in zadi se nam tako silno malenkostna, da nam plane v lice rdečica sramu, ko se spomnimo naše togotne jeze in našega nevednega nas vedenja.

Kdor se je pa izza mladega učil samopremagovanja, ta bo dovolj trden, da se bo v teh prilikah zares pokazal »človekat« in ne občutljive kepe živce, na katere se drugi tako radi izgovarjajo.

In še za en dober recept proti vsem bodljikam vem: humor, humor in še enkrat humor in zavest, da vse slabo mine; kako bomo dobro znali izrabit, je pa od nas samih odvisno!

Gorenjka.

nalašč izpodkopaval svoje lastno delo — prav tako je neverjetno, da bi bil maršal Tuhačevskij mogel biti v nemški službi.

Kdor je bral Tacita, se bo spomnil, da so bila poslednja leta Tiberijevega vladanja nekaj podobnega. Ko je odstavil in zadušil zaroto svojega najzvestejšega ministra, poveljnika lastne telesne garde, je začel psihopatsko trepetati za svojo osebno varnost. Nikomur ni več verjel ne zaupal in najvarnejše se mu je zdelo, da se pri vsaki priložnosti koga odkriža; sekal je na levo in na desno, držeč se načela jutrovskega despotov, da je treba najprej udariti po ljudeh, ki so na visokih mestih. Zato ni bil noben odličnik več varen življenja; ovadba je pomenila sodišče, sodišče pa smrt.

Ko je zatri zaroto Zinovjev-Kamenjev — če je takšna zarota sploh obstajala — in ko je poslal v smrt svojega prijatelja Kirova, se je morda

General Putna, eden izmed 7 generalov, ki ga je dal Staljin skupaj s Tuhačevskim obsoditi in ustreliti.

tudi Staljin začutil nekakega Tiberija in je začel posnemati njegov zgled.

Med obema možema je mnogo podobnosti: prav tako kakor je nekoč Tiberij prevzel Rim iz rok njegovega ustanovitelja Avgusta, je tudi Staljin prevzel oblast v sovjetski Rusiji od njenega ustanovitelja Lenjina. Ne tam ne tu se ni naslednikoma posrečilo, pridobiti si med ljudstvom tisto zaupanje in priljubljenost, ki sta je bila deležna njuna prednika. Staljin je danes, o tem ni dvoma, hudo bolan človek; saj ni še dolgo tega, kar so klicali k njemu v Moskvo najuglednejše evropske zdravnike.

Ni je države na svetu, ki bi brez škode prenesla, da izgubi v dveh letih kakor Rusija svoje najbolj preizkušene upravne, industrijske in vojne poglavarje. Če so bili obsojenci res krivi, bi bil to najboljši dokaz, da se v sovjetski Rusiji mnogo bolj bohotita korupcija in lahkomišelnost kakor v nekdanji caristični Rusiji. Če so žrtve po nedolžnem padle, bo pa njihova usoda preplašila sposobne može, da si ne bodo upali prevzeti njihovo dediščino.

Konservativni »Times« torej sodi najnovejše ruske dogodke hudo pesimistično. In ne neutemeljeno. Toda vsaka stvar se da gledati skozi več naočnikov. Nič manj zanimiv kakor »Timesovo« poročilo ni članek, ki ga je priobčil njegov pariški soimenjak, morda še konservativnejši »Temps«, zagrizen nasprotnik boljševizma. Prav zato zbuja njegovo izvajanje tem večjo pozornost. Članekar ne taji, da je sovjetska Rusija z zadnjimi procesi precej okrnila svoj vojaški ugled, nato pa nadaljuje:

Pričakovati je, da bodo imeli sovražniki Sovjetov, posebno pa nasprotniki francoško-ruskega pakta, v Tuhačevskega aferi na videz tehen argument. Toda drugi opazovalci ruskih dogodkov menijo ravno nasprotno, da je Staljinov režim baš s svojo naglo odločitvijo in z odločno akcijo vnovič dokazal svojo življenjsko zmožnost in odpornost.

Kremelj je z vso brezobzirnostjo kaznoval člane zarote, ki bi bili, da so

zmagali, vodili berlinsko politiko. Nekateri so primerjali Tuhačevskega z Napoleonom, le da se mu je njegov prevrat izjalovil; toda pravilnejša bi bila primerjava s Francom. Prav tako kakor španski general se je smel tudi Tuhačevskij zanašati na podporo drugih držav, da se polasti oblasti. Toda moskovski oblastniki so posegli vmes z neizprosno strogostjo in posrečilo se jim je zatreti zaroto v kati. Usmrtitev osmih kolovodij bo tistim ruskim vojaškim krogom, ki utegnejo skrivaj gojiti simpatije za Hitlerjevo Nemčijo, vzela veselje za kakšno nepremišljeno dejanje.

Tako se nam kaže afera Tuhačevskega kot nov dokaz, da ni mogoče zblížanje med Nemčijo in Rusijo; in prav to posredno podkrepljuje francosko orientacijo ruske politike.

Navedli smo dva najznačilnejša glasova dveh zelo uglednih listov. Eden pravi tako, drugi ravno nasprotno. Oboje je tehtno, toda resnica more biti le ena. Ali je vmes?

Padec Bilbaa

Prišlo je drugače, kakor smo pričakovali: Baski so morali kljub junaški obrambi svoje prestolnice prepustiti Bilbao nacionalistom. Ta trenutek, ko to pišemo, Bilbao sicer še ni ves v rokah Francovih falangistov, ker republikanci obupno branijo hišo za hišo, toda njegova usoda je po človeški razsodnosti zapечатena.

Nastane vprašanje: kako neki se je moglo Molovemu nasledniku v nekaj dneh posrečiti to, kar ni najspodobnejšemu francoskemu generalu uspelo tedne in mesece? Ali je mar general Varela uvedel novo genialno taktiko, o kakršni se generalu Moli še sanjalo ni? Ali so pa Baski na lepem izgubili vso vero in pogum?

Menimo, da ni treba iti po razlago tako daleč. Po našem je zmagala zgolj psihološko o pravem času v boj vržena tehniška in številčna premoč. I generalu Francu i njegovemu poveljniku na baskovskem bojišču generalu Vareli je šlo za to, da po Molovi smrti dokažeta svetu, da bodo nacionalisti kljub težki izgubi naposled le zmagali. Posebno prav jima je pri tem prišla trenutna neskrbnost in veselje Baskov ob smrti njihovega najhujšega sovraga: baš ta trenutek je treba udariti z vso močjo, sta si pravilno rekla oba generala. Tem bolj, ker je ves svet prav takrat odvrnil pozornost od Španije (in nemških letal, ki so baje vzlele kontroli v celih jatah letela noč za nočjo Francu na pomoč) in se je utegnil le še zgrazati nad divljanjem Staljinovih krvnikov v Rusiji.

Da, mislimo, da je padca Bilbaa ne najmanj kriv tudi Staljin sam, ali če hočete, Tuhačevskij.

Da je zavzetje baskovske prestolnice velik vojaški uspeh generala Franca, ni nikakega dvoma. A še večji je ta uspeh z moralnega stališča. Nacionalistom bo zdaj šele zrasel greben, republikance bo pa poraz — vsaj za nekaj dni — hudo potrl. General Miaja, vrhovni poveljnik vseh republikanskih čet, si po pravici lahko očita, da je izgube Bilbaa v precejšnji meri tudi on kriv. Da je v začetu junija zares začel že toliko

Predsednik poljske republike Moscicki je bil te dni pri romunskem kralju Karolu na obisku. Na sliki: Moscicki po prihodu v Bukarešto. Zraven njega kralj Karol.

krat napovedano splošno ofenzivo na vseh frontah, se Franco ne bi bil upal poslati cele divizije svojih ljudi z madridskega bojišča na sever. Po toči zvoniti je kajpada prepozno.

Seveda pa spet ne gre preveč pretiravati Francovega uspeha. Da bi nacionalisti z zavzetjem Bilbaa že prihodnje dni lahko vrgli 50—60 tisoč mož z baskovske fronte pred Madrid in da bi bila tedaj usoda prestolnice zapечатena, kakor bremo te dni v navdušenih poročilih Francovih prijateljev, ne bo tako dobesedno držalo. Treba je le pogledati zemljevid, pa boste videli, da je Bilbao v zračni črti komaj 100 km daleč od Iruna in San-Sebastiana — in kdaj sta že ti dve mesti v nacionalističnih rokah! Do prihodnjega večjega baskovskega mesta Santandra je od Bilbaa skoraj takisto 100 km proti zahodu — in vendar je Santander šele nekako na sredi med Irunom na vzhodu in Gijonem, t. j. skrajno zahodno točko, ki je še v rokah baskovskih republikancev. Če še povemo, da je vsa baskovska dežela zelo gorata in nepristopna, smo spravili, mislimo, napovedi nacionalistov o skorajšnji zasedbi vse severne republikanske Španije v pravi, realnostni okvir.

Vse to, kajpada, velja le v količkah normalnih razmerah. Če bi se n. pr. lepega dne pokazalo, da je general Franco dobil po skrivnostnih nočnih poteh recimo kakih 1000 bojnih nemških letal (kar ne bi bilo docela izključeno) — potem seveda gornje razmotrivanje ne držl.

Ali smo zdaj, po padcu Bilbaa, kaj bliže koncu državljanske vojne na Španskem? General Franco je na angleško prigovarjanje o sklenitvi premirja odgovoril, da pred zavzetjem Bilbaa na premirje niti ne misli. Njegov razpokani vojaški ugled se je z osvojitvijo baskovske prestolnice vsaj nekoliko zacellil. Ako je hotel samo to učkati, se mu je želja izpolnila. Ovre za sklenitev premirja torej zanj ne bi bilo vede. Vprašanje je le, kdo prevladuje v Francu: vojak, politik ali... Španec.

V interesu ne samo Evrope, temveč v prvi vrsti nesrečne Španije same bi želeli, da ta priložnost ne bi šla neizrabljena mimo nas in da bi baš Franco, ki je bratomorno vojno kot uzurpatorski general spočel, to vojno kakor pravi španski domoljub končal. Observer.

Otroci nemške kolonije pozdravljajo nemškega zunanje ministra barona v. Neuratha pri njegovem obisku v Beogradu. Na desni: predsednik vlade in zunanji minister M. Stojadinović.

Dobra pasta za zobe

Odstranite oblogo s svojih zob s penečo

ODOL
zobno pasto

ZRCALO

naših dni

Za prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Sami smo krivi

Vedno se pritožujemo, da nas v tujini premalo upoštevajo, da nas imajo premnogokrat za nekulturen narod in nas mečejo s cigani v en koš. Toda ne pomislimo, da smo temu sami krivi, saj se niti sami ne spoštujemo. Premnogo ljudi kupuje tuje izdelke, vsak tujec ima prednost pred domačim človekom, toda ne iz vrljivosti, kaj šel! Samo zato, ker je tujec in kot takšen baje več vreden ko domačin.

Lansko poletje sem bila v Avstriji in se mi je na nekem izletu tole pripetilo:

Sedeli smo v gostilni med čisto preprostimi, kmečkimi ljudmi. V gostilni so imeli tudi radio in mi, ki smo bili izletniki, smo imeli očito največjo pravico do njega. Celo družba je seveda meni kot svojemu Bevjaničniku prepustila, naj igram kar hočem in jaz sem takoj poiskala Ljubljano, kjer je bil na programu klavir. Stvar je bila dokaj dobra, toda kmetom očitno ni ugajala, ko so pa videli, da jo oddaja Ljubljana, so zmigljali z rameni, češ, tam ždelo tako ničesar ne zmorejo. Tedaj jih je nekdo opozoril, da sem Jugoslavanka; nakaš so me začudeno ogledovali in menili, da nisem ciganka in prav nič podobna. Radovednejši so me celo poprosili, naj jim povem, kako kaj tam živimo. Mene je tisto zastran cigankov pogrelo, zato sem jim odgovorila:

»Sicer ne vem, ali ste tako nevedni ali tako krivični, toda toliko vam povem, da smo mi prav tako kulturen narod ko vi. Sem le radovedna, kakšno kulturo bi imeli vi, če bi toliko časa živeli v suženstvu ko mi. Zastran inteligence vam pa povem, da so ti cigani toliko pametni, da obvlada skoraj vsako poleg materinske še srbohrvaščino in še kak drug jezik. Če bi pa vi nemščino pozabili, bi morali lajati.«

Tako sem jim, njihovi pameti primerno, povedala svoje mnenje in gledali so me kar s spoštovanjem, lahko pa rečem, da ti ljudje nimajo več slabega mnenja o nas.

Žalostno, toda resnično!

»Armes Hascherl!«

Za gradom stanuje neka starejša dama. Vdova je in brez otrok. Ima pa majhnega belega kučka s črno liso na hrbtu. Ta kuček je njen edinec in najljubši človek na svetu.

Oba gresta skupno na sprehod. Dama se ves čas pogovarja z njim. Kot zavedna nemškutarica govori nemški. Evo nekaj primerov iz njunega dvogovora: »Mein Liebling, armes Hascherl, bist bestimmt hungrig? Wart' nur' ich kauf' dir Kinderpiskoten!«

Se lepše pa je psičku doma. Jesta skupno in iz istega krožnika, spita v isti postelji in sta sploh navezana drug na drugega. Mislim, da je pri dami res narobe svet. Zival ima najboljšo človeško hrano in spi v postelji, nekateri ljudje kot »manjvredne« pa sploh nimajo ne hrane ne stanovanja.

Ajmi!

Oh, ta krila...

Znana stvar je, da se naša dekleta in naše žene prav rade nosijo po največji modi. Včasih se jim to poreče, včasih ne. Včasih je to okusno, včasih pa tudi ne. Že več ko leto dni so v modi prezrezana krila, ali da se strokovno izrazim, »šlice«. Pol leta so nosile naše lepe damice prezrezana krila ob strani, pol leta pa spredaj in zadaj.

Nikar ne mislite, spoštovani gospod urednik, da sem kak moralist. Toda včasih se mi pa vendar zdi, da se v teh različnih modnih variantah, ki si jih je tako na lemem izmislišla kakšna Parižanka, veliko in preveč pretirava in da si nekatere damice prav nalašč tisti »šlice« napravijo dosti previsoko. Mogoče si domišljajo, da utegne biti res za vsakega modskega zanimivo, ali nosi spodaj modro, rdečo ali belo kombinežo. Kako je ta stvar leba in »okusna«, če damica nosi še dokolenke, ni treba niti omeniti. Še zanimivejše, še lepše in še okusnejše je, če takšno damico na primer vidimo na kolesu.

H. Z.

Listnica uredništva

M. J. — S. Vaš zadnji prispevek žal nisem mogel objaviti. Oglasite se s čim drugim!
S. M. L. Vi imate prav, toda vaš kritika je prišla malo prepozno. Tudi če jo objavimo, se ne bo na stvari popolnoma nič spremenilo. Pisati mogoče o čem drugem, aktualnejšem! Opazovalce. Vidim, da imate dar za opažanja, toda vaš prispevek ni za nas. Poskušajte še, prepričan sem, da boste imeli uspeh!
Kr. — M. »Piramida« ne moremo objaviti. Stvar ni zanimiva za širši krog čitateljev.

(Nadaljevanje v 5. stolpcu spodaj)

Smrt akademika Rudolfa Dolinarja

Dogodki, ki so razburili vso Slovenijo

Prihova

Kr. banska uprava v Ljubljani je izdala naslednji komunikat:

»V zvezi z demonstracijami o priliki prihoda predsednika JNS Petra Živkovića v Maribor, Konjice in Celje dne 8. junija so istega dne ob 20. zvečer na državni cesti blizu Prihove pristajši JNS, okrog 15 po številu, iz zasede napadli dva avtobusa, ki sta proti Celju vozila pristaje JRZ, po večini akademike.«

Napad se je izvršil z revolverji, bokserji, noži in kamenjem. Napadeni so se sicer napadalcem ubranili, vendar pa sta bila dva akademika lažje ranjena, ostali so dobili samo praske.

Po odbitem napadu so napadeni nadaljevali vožnjo proti Celju, pogrešali so pa akademika filozofa Rudolfa Dolinarja, rojenega dne 11. aprila 1919 v Lučinah, občina Trata, srez Skofja Loka, in tja pristojnega. Domnevali so, da so ga napadalec odvedli s seboj.

Naslednjega dne, dne 9. junija, okrog 10. ure, je žandarmerijska patrulja našla Dolinarja mrtvega pod državno cesto pri Prihovi, 50 korakov oddaljeno od mesta napada. Dolinar je imel rane na glavi in po životu od udarcev s topim predmetom.

Ugotovljeno je, da je napad organiziral in se ga tudi dejansko udeležil Slavko Reja, urednik »Mariborskega Večernika Jutra«; med napadalec sta bila tudi Miha Orožin, jurist iz Ljubljane in Benc, trgovski pomočnik iz Maribora.

Na kraj dogodka je odšla sodna komisija: poleg nje so odšli tja tudi organi policijskega obkroga pod vodstvom upravnika policije v Ljubljani.

Preiskava se vodi najintenzivnejše. Do trenutka izdajanja tega komunikata je aretiran Slavko Reja. Za ostalimi so izdana zaporna povelja.

Pogreb akademika Rudolfa Dolinarja se je s svečano vršil preteklo soboto ob 9. dopoldne v Ljubljani. Udeležili so se ga pokojnikov tova-

riši z ljubljanske univerze in mnogo drugega občinstva. Posebno častno je bila zastopana duhovščina. V znak žalosti so z uradnih postopij in z mnogih zasebnih hiš visele črne zastave. Žalne službe božje v ljubljanski stolnici so se razen pokojnikovih sorodnikov in mnogostevilnih drugih pogrebcev udeležili tudi notranji minister dr. Anton Korošec, minister dr. Miha Krek in ban dravske banovine dr. Marko Natlačen.

Zabodel je z nožem svojega prijatelja lani 16. avgusta 28letni posestnikov sin Martin Figet iz Gladomisa pri Slovenski Bistrici, ker mu prijatelj ni maral štati iz neke knjige, ki mu jo je bil prinesel. Hudo ranjeni prijatelj Frane Trdina je zaradi uboda tik srca komaj ušel smrti, Figeta so pa te dni obsodili na leto dni strogega zapora.

Ali veste kaj je »Radelet«? Na Mavrovskem polju blizu Skoplja je neki Radovan Jovanović, ki se preživlja s prodajanjem vode, izumil novo vrsto letala. Časopisi poročajo, da potrebuje podjetni Jovanović samo še denarja za nakup platna, lesa in jekla za svoje novo letalo. (Kdo pa danes ne potrebuje denarja? — Op. strojepiske.)

Kmetijska družba v Ljubljani teži člana banskega sveta g. Janeza Streina, posestnika in župana v Kaplji vasi pri Komendi zaradi klevete in žalitve. V kratkem bo na ljubljanskem sodišču razprava o tej zadevi. G. Strein trdi, da bo predložil obširen pismeni zapisor in da bo v njem podal dokaze resnice.

Sadnikom je izjavil, da bo pohbil vso družino. V vasi Priljki blizu Ivanjice je te dni Draginja Markovičeva pasla čredo, ki je zaradi dekletove nepazljivosti ušla na njivo in naredila malenkostno škodo. Ko je to zazpal njen brat Dragoslav, jo je zaradi njene nemarnosti začel neusmiljeno pretepsti. Dekle se je branilo, steklo domov in starši so jo pred bratom zaprli v sobo. Dragoslav je ves divji pograbil sekirno in začel razbijati po vratih. Draginja je vsa preplašena ušla skozi okno. Dragoslav je pa s sekirno navalil na lastnega očeta in mater, ker sta branila hčerko. Tudi roditelja sta srečno ušla na cesto, kjer so ju zbrani sosede ubranili pred napadom lastnega sina, ki

Hranilne knjižice

nakup in prodaja — najsolidnejše potom pisarne

Alojzij Planinšek

Ljubljana

Be ethovnova ulica 4/L.

Telefon 35-10

Požig sokolskega paviljona

Kr. banska uprava v Ljubljani je izdala naslednjo objavo:

»V noči od 12. do 13. junija t. l. je bil okrog ene ure ponoči na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola zlonamerno zažgan paviljon v vrednosti okrog 30.000 dinarjev. Na podlagi doseganje policijske preiskave, ki pa še ni zaključena, je upravičeno preprečeno, da so paviljon zažgali nasprotniki sedanjega režima, in sicer z namenom, da bi odvrgli pozornost javnosti od uboja akademika Dolinarja na drugo stran.«

V času, ko je nastal požar, je prišla skupina kakih 300 ljudi, samih simpatizerjev JNS, ki so se obnašali zelo razburjeno. Med njimi se je posebno odlikoval narodni poslanec Rajko Turk.

Policija vodi preiskavo objektivno in energično in bo po zakonu nastopila proti krivcem.

Osebnina in imovinska varnost vsakega poedinca kakor tudi vseh po zakonu dovoljenih organizacij, v tem primeru sokolskega društva, bo brezpogojno zavarovana.

(Iz pisarne kr. banske uprave v Ljubljani, dne 13. junija 1937.)

Izjava ministra dr. Kreka

Včerajšnji »Slovenec« prinaša izjavo ministra dr. Kreka, ki jo je dal novinarjem v zvezi z zadnjimi dogodki v Sloveniji. V tej izjavi pravi g. minister dr. Krek med drugim:

»Celo nekateri tukajšnji dnevniki so dobili in objavili vest, da je mla-

je od same togotne in jeze omedlel. Ko je pa prišel k zavesti, se je prijavil sodišču v Ivanjici; preden so ga zaprli, je še enkrat pred sodnikom zagrozil, da bo vse domače pobil.«

Ker mu ni hotel podariti cigarete, je 16letni Zulfear, sin kavarnarja Zurlinca Muslijevića iz Tetova (Srbija), zabodel te dni trgovskega pomočnika Idriza Hamsovića. Ranjenca so zaradi nujne operacije morali takoj prepeljati v bolnišnico v Skoplje.

Vloge pri Poštni hranilnici naraščajo. Meseca maja je Poštna hranilnica pridobila 4819 novih vlagateljev, tako da jih je zdaj vseh skupaj 436.487. Vloge so pa narasle za 15.627.319/93 dinarjev in so konec maja znašale 1.100.985.271 dinarjev.

Poštna hranilnica je začela izplačevati hranilne in čekovne vloge našim državljanom, ki so imeli prej denar naložen pri avstrijski Poštni hranilnici na Dunaju. Prvi del čekovnih nakaznic je že razposlala. Na isti način se bo postopno nadaljevalo z oddajo denarja onim vlagateljem, ki so zdaj vložili pravilne prijave, opremljene s potrebnimi dokazili. Izplačila vlagateljev se vrše neposredno na njih stanovanjih. Vlagateljem, ki niso pristali na izplačilo vlog v razmerju, določenem z odločbo vlade št. 357 z dne 13. maja t. l., se vloge ne bodo izplačevale vse dotlej, dokler ne pristanejo na določeno razmerje.

Najmlajša žrtev znanosti je Ivica Tripjat, učenec 4. razreda meščanske šole v Ludbregu pri Varaždinu. Ivica je bil dober fizik in je imel izredno veselje z znanstvenimi poskusi. Te dni je delal na vrtu gostilničarja Fizirja poskuse z električnim tokom. Nenadoma je pa nastal kratki stik in nesreča je hotela, da je električni tok malega Ivica na mestu ubil.

Z železnimi vilami je ubil svojega očeta Slavko Kizivat iz Gornjega Miholca. Stari Kizivat je bil velik potratnež in pijanec in so se ga vsi domači bali. Pretekli dne je v pijanosti zgrabil lopato in sel v hlev nad sina. Ta ga je pa dočkal z železnimi vilami in ga ubil. Sodišče je sina oprostilo, ker se je izkazalo, da je ravnal v silobranu in ni imel namena ubiti očeta.

Pred očmi svoje hiere in zeta si je prerezal žilo na vratu Dušan Dušanović iz vasi Gorjančici v Bosni, ker mu je hči pred kratkim pobegnula in se brez njegovega dovoljenja poročila z Mirkom Zrnčicom. Oče je bil proti temu zakonu; ker se mu hči iz prevelike ljubezni do svojega moža ni marala pokoriti, je sklenil iti vpričo obeh v smrt. Ni dosti upanja, da bi mu ohranili življenje.

Kasnejše očitke si prihranite, ako navadite svoje otroke o pravem času na vsakdanjo nego ust in zob z ODOLOM 83! Razkužujoči učinek te od strokovnih zdravnikov priporočene ustne vode obvaruje otroke zobe gnitja (caries) in vseh posledic; dihal postane zdrav in čist! ODOL 83 je vir zdravja in zadovoljstva v otrokovem življenju. V leherni kapljici je moč.

V Jugoslaviji je 72.000 Židov, so ugotovili te dni v Zagrebu na kongresu Zveze cionističnih organizacij Jugoslavije. Na kongresu so razpravljali tudi o tem, kako naj se židovstvo obvaruje krvnega mešanja z ne-židovstvom.

Goltanee si je prerezal. Te dni je v neko gostilno v Gornji Bistrici pri Mariboru prišel med gručo nabornikov tovarniški delavec Ivan Fiferer in začel izživati prisotne lante. Posebno je vzel na piko nekega Juharta. Drazil ga je najprej z različnimi priimki, nato je pa še potegnil nož in Juharta zabodel. Fantje so se razbežali, Fiferer si je pa, videč kaj je storil, prerezal z nožem goltanee, nato pa še trebul.

Krsti je dal napraviti še za življenje zase in za svojo ženo bogat kmet v vasi Uljmu pri Vrhu. Ker je staremu Lazi Stojanoviću umrlo vseh dvanajst otrok in nima nikogar, ki bi se pobrigal za dostojen pogreb zanj in za njegovo ženo, je še za živlega dal narediti grobnico in lep krsti. Ta nevsakdanja vest se je kaj hitro raznesla po vsej okolici in je zbudila veliko komentarjev.

S prve galerije zagrebške katedrale je te dni skočil farmacevt Grga Raos iz Vrgorca blizu Makarske in obeležil mrtev. V kratkem bi dovršil svoje študije in bi moral delati zadnji izpit. Najbrže so mu zaradi prevelikega učenja odpovedali živci.

dina JRZ raztrgala državno zastavo, ki jo je pred sprevedom Živkovića nosila JNSarska mladina. To je popolnoma zlagano in neresnično. Ob priliki vseh demonstracij se ni zgodilo, da bi bila državna zastava na kakršenkoli način odstranjena in niti en sam del zastave ni bil raztrgan. Potrebno je, da zve vsa javnost, da so vse naše organizacije in pripadniki organizacij v JRZ poborniki in nosilci jugoslovanske državne ideje med Slovenci, da državno in nacionalno idejo varujejo pred vsemi destruktivnimi elementi.«

Nadalje pravi g. minister:

»Ze v Ljubljani sem slišal, pa tudi za časa vožnje, da JNSarji poskušajo plasirati vesti, da so naši ljudje imeli zveze s požigom tribune na sokolskem telovadišču v Ljubljani. Tudi to je netočno in neresnično. Tudi ta laž ima samo ta vzrok, da se okleveta naša stranka v Sloveniji. Nasprotno, spremljevalne okolnosti pri tem požigu so mogle doslej ugotoviti, in kakor sem mogel tudi drugače izvedeti, so dokazale, da je požig inscenirala skupina naših nasprotnikov, da bi javnost odvrgla od strahotnega umora našega katoliškega akademika Rudolfa Dolinarja, katerega so neki fanatiki napadli iz zasede in na strahoten način ubili z udarci noža v hrbet. Izven vsakega dvoma je, da noben naš prijatelj in pristaja s tem požigom nima najmanjše zveze.«

Sokoli pri predsedniku vlade

Agencija »Avala« poroča dne 15. junija:

Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je danes sprejel v svojem kabinetu v predsedstvu ministrskega sveta arh. Smitjanca, generala Stajčića, B. Todorovića in dr. M. Radojevića, ki so mu kot zastopniki Sokolskega saveza pojasnili nekatero dogodka, ki so se zadnje dni odigrali na področju sokolskih žup v Mariboru, Celju in Ljubljani.

Predsednik je pozorno poslušal njihovo pojasnila in obljubil, da bo Sokolstvu dano polno zakonsko varstvo.«

Spominsko ploščo so odkrili v nedeljo 13. junija na Humu pri Ormožu

Spominsko ploščo so odkrili v nedeljo 13. junija na Humu pri Ormožu nepozabnemu humskemu slavku, upokojenemu nadučitelju g. Antunu Porekarju, ki je bil eden najstarejših in najuglednejših pionirjev naše narodne prosvete.

Pes je skočil pod vlak za svojo gospodarico. Blizu Bitolja je te dni skočila pod vlak osemnajstletna Juliska Silija, pohčerjenka upokojenca Bože Rankovića. Lokomotiva je nesrečni ml. enki odrezala glavo. Ko je videl to njen zvesti spremljevalec pes, je takisto skočil pod vlak in kolesa so tudi njemu odrezala glavo.

Preoblečen v muslimanko je 18letni Lazar Vujančić iz Podgorja pri Banjaški ugrabil svojo izvoljenko, 15letno Melanijo Urlihovo. Ko so Melanijini starši in bratje izvedeli o dekletovi ugrabitvi, so jo Lazarju in njegovim pomagačem ugrabili nazaj. Mladi Lazar si je nato iz obupa prerezal trebul.

Naša opera, ki je te dni gostovala v Trstu, je dosegla sijajen uspeh. Ogromna dvorana Rosseltijeva gledališča je bila nabitopolna. Med obiskovalci, ki so prišli od blizu in daleč, je bilo tudi zelo veliko Italijanov, kar priča, da uživa naša opera zelo dober sloves med Tržačani. Občinstvo je prirejalo solistom, zboru, baletu, orkestru in ravnatelju g. Poliču viharne ovacije.

V 36. letu je postal ded Blagoje Bugarić, naseljenec v vasi Ervenice pri Tetovu v Srbiji. Blagoje se je s 17 leti oženil, v njegovem 84. letu se je pa njegova 16letna hčerka Smilja poročila s pehotnim narednikom Milanom Dabićem, in tako je mladi mož s 36. leti postal ded, njegov 60letni oče pa praded.

Letalska zveza Ljubljana—Sušak—Beograd je začela obratovati v Ljubljani v torek 15. junija. Zaradi megle, ki je povzročila pri nas že dve strašni letalski nesreči, bodo odslej letala s Sušaka v Ljubljano prihajala vsak dan (razen ob nedeljah) ob 9.45 in se bodo po polurnem postanku na našem letališču spet vračala na Sušak. Dolejšje so odhajala iz Ljubljane zjutraj zarana.

Stanje hmeljskih pasadov v Sloveniji je zelo različno, čeprav razvoj hmelja v splošnem zadovoljivo napreduje. Vreme je ugodno in rastlina je v splošnem zdrava.

Ker se je zastrupil z gohami, je neki zasebni uradnik tožil vodstvo novosadskega hotela »Sloboda«; poleg 100.000 din odškodnine terjaja še nekaj tisočakov za povrnitev zdravniških stroškov.

Letos smo izvozili 45.681 vagonov pšenice in 27.243 vagonov koruze in razpolgamo še s 30.000 vagoni koruze.

Dalmatinski ribiči so meseca maja naložili približno 40 vagonov sardel in 30 vagonov različnih drugih rib. Lov na ribe jim je vrgel približno 2 milijona dinarjev.

Papigo, ki govori se smeje in poje, ima upokojeni pismonoša Nikola Glušević v Meškoviču. Njegova papiga »Koki« je stara šele 3 leta in zna tako dobro govoriti, da jo domači in gosti zelo dobro razumejo. Kadar je lačna, zahteva hrano in vedo kar sama. Zelo rada se smeje in se hitro nauči vsakega napeva. Velikokrat poje na gospodarjevem oknu tako na glas, da se ljudje ustavljajo in jo poslušajo. Po vsaki pesmi se sladko nasmeeje.

Imotsko-hekijsko polje v Hercegovini, veliko približno 7.300 ha, veča vsako leto tako preplavi, da pridelajo ravnj prebivalci imotskega in ljubjskega okraja na niem komaj 50 do 60 vagonov žita. Zdaš so ustanovili posebno združbo, da bo to polje izsušila; tako bi to polje vrglo 900 vagonov žita, kar bi bilo za narodno gospodarstvo velikega pomena.

V gozdu pri Semovcu blizu Varaždina je te dni našel neki kmet čudno kačo s tremi glavami. Ljudje so se prestrašili, da ne bi počast pri nesla nesreče, zato so kačo ubili in jo sezgrali.

Banska uprava v Sarajevu bo najela pri Državni hipotekarni banki 30 milijonov dinarjev posojila ki se bo amortiziralo v 30 letih in obrestovalo po 7%. 22 milijonov pojde za gradnjo cest, vse drugo pa za razširjenje banovinskih bolnišnic.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremija denar v Jugoslavijo

najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne

posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandi

iji in Luksemburgu sprejemajo

plačila na naše čekovne račune.

Belgija: št. 3064-64, Bruxelles.

Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst.

Francija: št. 1117-94, Paris; Luxem

burg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno

naše čekovne nakaznice

LISTNICA UREDNIŠTVA

(Gl. tudi I. stolpce spoda)
Svojeza leta ni poznala Prosim, sporočite svoj popolni naslov, ker se mi je med drugimi prispevki zametal in izgubil. Obenem sporočite, od kod ste prispevek prevedli, ali pa, v katerem filmu ste videli vsebino svojega zgodbe.

Vse poslani listalnici in listatelje našega lista prosimo, da naj nam v prvi vrsti pošljijo prispevke za »Zrcalo naših dni« in ne noveli, ker smo z njimi že zdaj preobremenjeni.

P. R. — Lj. Na svoj način imate prav, toda prispevka vendar ne morete objaviti, ker se vaš kritika nanaša na plačan oglas in povrh še na očrna, ki je klišan.

Motranjka: Ni slabo napisano, toda te trenutke nimamo prostora za daljšo stvar in razprave. Ko bomo o priložnosti razpisali kakšno anketo o tem ali podobnem vprašanju, vas pa vabimo, da se tudi vi ogledate! Pošljite kaj napisati za »Zrcalo naših dni«.

Joz. V. — Lj. Brevska higitra — Vljadmet sprevedljiv — Postrežba — niko za objavo.

Opazovalce: O podobnih stvarih, kakor je vaš prispevek, smo v zadnjem času že veliko pisali. Pošljite nam še kaj! Pozdravljamo!

Odgovore na druga pisma, ki jih je naše uredništvo dobilo v zadnjem času, objavimo v prihodnji številki.

Liubezenska komedija

med dvema celinama

(nŽ-i) Newyork, maja.

Newyork ima spet novo senzacijo; glavni vlogi v njej igrata to pot ameriški šofer in lepa madžarska samomorilna rekorderka. Zadajo besedo v njuni zadevi bo izreklo newyorško sodišče.

NE NAVADEN JUBILEJ

Nedolgo tega se je lepi Peštanki Mariji Nagyjevi posrečil stoti poskus samomora; drzno deklica pa zato doma ni doživela posebne slave. Toda njena nenavadna »zmožnost« je toliko bolj navdušila Američane, ki kaj radi zbirajo vse mogoče rekorde. Poročevalci so torej pošiljali v Ameriko dolge članke o lepi samomorilni rekorderki in kmalu so ameriški listi prineli na naslovni strani veliko sliko madžarske lepote.

Lepega dne je prišel v uredništvo nekoga večjega ameriškega dnevnika mladi šofer James Black in povedal, da se je zaljubil v sliko ljubke samomorilne kandidatke, da bi Marijo takoj vzela za ženo in jo seveda odvedil čudnega »sporta«.

Zadeva se je razpletla prav po ameriškem okusu; časopisi so kmalu nato priobčili še sliko velikodušnega mladega moža in ameriški bralci so se že naslajali ob navivnih prerokovanjih bodoče družinske sreče. Samo eno senčno stran je imela šoferjeva namera: Marija Nagyjeva o svojem daljnem snubcu se ni ničesar vedela, James je imel pa premalo cvenka, da bi šel ponjo v Evropo.

Toda newyorški bralci si niso ho-

teli pokvariti užitek in so kar brž zbrali lepo vsotico dolarjev in poslali z njo Jamesa v Evropo po ljubljeno nevesto.

PARISKO NOČNO ŽIVLJENJE

Zaljubljeni šofer pa ni prišel dalje ko do Pariza. V tem razigranem velenju se je njegova ljubica kar hitro ohladila, ali bolje, razpršila med pariške lepote iz montmartskih nočnih lokalov. Zaman je čakalo in hrepenelo ameriško občinstvo po veseli novici iz Evrope James je z nabranimi dolarji izginil brez sledu...

Lepega dne se je pa vendarle vrnil v Newyork, seveda brez neveste ali žene, pa tudi brez denarja. Sprva ni hotel ničesar izdati o svojem potovanju, pozneje se je pa vseeno omehlal in skesano priznal svoje grešne pustolovštine. Seveda ni bil njegov izlet v Evropo nič več vseh mogočim darovalcem in dobrotnikom, prav tako pa tudi ni nikomur ugajala njegova pozabljenost do ljubljene neveste. Bralci newyorških listov so zato prej sklenili Jamesa tožiti zaradi sleparije.

Podjetni šofer pa noče nič slišati o denarju in tožbi. Sestavil je kaj spreten zagovor; pravi, da vsakdo lahko porabi podarjeni denar, kakor se mu zdi. O varanju neveste prav tako ne more biti govora, saj deklica še vedno ni o njegovih namerah. Newyorško sodišče bo moralo pač ugrizniti v trd oreh pri reševanju te zapletene zadeve, lepa Marija pa nadaljevati svojo manjso, ali si pa poiskati boljšega ženina...

Jubilejna rubežen

(nU-i) Varšava, maja. Delavnico kiparja Wachowicza menda večkrat obišče davčni izterjevalec kakor kakšen kupec. Pri petindvajseti rubežni je pa kipar izdelal posebno diplomno. V sredino je napisal številko 25, nanjo je nalepil davčni pečat z napisom: »Zarubljenost, sestavil je primerno posvetilo in poslal vse skupaj predsedniku cenilne komisije na finančnem uradu.

Kipar se je pa bridko urezal, če je menil, da bo s svojim dovtipom dosegel kaj več obzirnosti. Nasprotno, še bolj jo je izkupil. Zagovarjati se je moral pred sodiščem zaradi smešenja davčnih oblasti. Wachowicz je prinesel na razpravo polno maoo listin, ki naj bi potrdile, da je praznoval pet in dvajseto rubežen. Sodnika pa ni bilo do šale in je dovtipnega kiparja zašil za 40 zlotov (okoli 300 dinarjev).

Kako ustvariš knjižnico

Newyork, junija. »Readers Digest« je v Ameriki zelo razširjen mesečnik. »Readers Digest« plača za vsako posrečeno anekdoto, ki pove, kako je kdo za svoje bližnje ustvaril kaj velikega in dragocenega, petnajst do pet in dvajset dolarjev (600 do 1000 din) nagrade. Nedavno je dobil to nagrado Willie Lee Buffington, tovarniški delavec v Edgfieldu, v Južni Karolini, ki je na nenavaden način za svoje črnske prijatelje zbral obsežno knjižnico.

Mož je pisal petim ljudem, ki jih je poznal, naj mu pošljejo kakšno knjigo, ali pa vsaj znamko za dva centa, da bo prošnje lahko naslovil še drugam. Eno izmed teh pisem mu je vrglo kar tisoč knjig. Prácej nato je začel s svojimi prijatelji graditi leseno kočjo in je vanjo spravil pridobljene knjige. Kmalu so poleg te prve zrastle še tri nove hiše in vse so že polne knjig. (21)

Obsojen na zapor, ker je zapeljal lasno ženo

Carigrad, junija. Neki čuden dogodek, ki se gotovo še ni pripetil nikjer v Evropi, nam priča, kako turški zakon ščiti mlada dekleta pred zapeljivci.

Pred tremi leti se je na neki večer ni zabavi mladi Mehmed seznanil z lepo in elegantno šestnajstletno mladenko. Mladeniču je deklica zelo ugajala. Zaljublil se je vanjo in ji obljubil, da se bo poročil z njo. Mladenka je verjela njegovim obljubam in tako je lopega dne izgubila svoje devištvo. Kmalu nato je pa v svoje veliko začudenje opazila, da se ji njen zapeglivec odtujeje.

Ubogo deklice je premišljevalo, kaj naj stori, na koncu se je pa odločilo priznati svoj greh staršem in ti so zapegljivca svoje hčerke tožili.

Mehmed je dobil šest mesecev strogega zapora. Medtem se je pa premislil in preden bi moral nastopiti kazen, se je z mladenko pobotal in se poročil z njo. Tako so mu kazen oprostili.

Pretekli sta dve leti. Zaradi neprestanih nesoglasij med mladima zakonca je njuno zakonsko življenje postalo pravi peklo. Zato je vložila žena tožbo za ločitev zakona in jo je tudi dobila. Mehmeda so takoj zaprli po čl. 423. turškega kazenskega zakona, ki pravi:

»Ako kdo obljubi zakon in zlorabi mlado deklo, ki je že izpolnilo petnajst let, se kaznuje z zapornom od šestih mesecev do dveh let. Če se v tem času poročita, se mu kazen odloži. Če se pa v teku petih let zakonec ločita po mozevi krivdi, stopi kazen spet v veljavo.«

Po turškem zakonu poroka potemtakem izbrise storjeno krivdo — toda šele po preteku petih let. Ta omejitev obstoji zaradi tega, ker bi mnogi zapegljivci pristali na ženitev z zapegljanim dekletom, samo da bi ušli kazni, kasneje bi pa od svoje žene izsilili ločitev.

Dediča s 500letnim rodomnikom iščejo

(n) London, junija. Londonsko zapašinsko sodišče ima že dalj časa precej dela z iskanjem dediča, ki ima dobiti 60.000 funtov (okoli 15 milijonov dinarjev), toda le če predloži in dokaže svoj rodomnik vse do nekoga sira Thomasa Brooka, ki je umrl že leta 1418.

Ta nenavadna dediščina ima nekam romantično ozadje. Leta 1886 je umrl Francis Capper Brooke, znan po svoji trmoglavosti in muhavosti. Nešteto-krat v življenju je sestavil oporoko in nešteto-krat jo je spet popravil in spremenil. Naposled je še na smrtni postelji razdedinil svojega najstarejšega sina in imenoval za glavno dedično svojega ogromnega premoženja svojo hčer. Po njeni smrti l. 1930. so našli med zapuščinskimi papirji še eno listino njegovega očeta. Ta listina določa, da preide vse premoženje na direktnega moškega potomca pradedca sira Thomasa Brooka.

Londonsko sodišče je torej razglasilo, da bo izročilo dediščino petnajstih milijonov dinarjev le onemu dediču, ki bo kos vsem pogojem oporoke čudaškega bogataša.

Njegova zdravnica

(nU-i) Pariz, maja. Gospa Julietta se je pravkar vrnila s spomladanskega sprehoda domov, odprla je vrata v salon in zasačila v njem svojega moža z mlado, ljubko plavalasko.

»Kdo je pa ta dama?« je vprašala začudeno.

»Moja zdravnica,« je hitro, skoraj prehitro odgovoril inženir Danež.

Do tega dne gospa Julietta ni vedela, da je njen mož bolan, še manj pa, da ima tako mlado in lepo zdravnico. Brž je ugotovila, da »zdravnica« nima s seboj nikakih instrumentov, in tedaj je v njenem ljubosumnem srcu dozorela odločitev. Uredila je tako, da je ostala tuja dama sama v stanovanju, potem je pa stekla na cesto po bližnjega stražnika in mu naltežala, da je v njeno stanovanje vdrta tuja ženska. Stražnik je res našel v salonu namišljeno vlomilko in jo je takoj odvedel na policijo. Tam so dognali, da imajo opravka z neko brezposelno bolniško strelnico.

Pri zaslišanju je gospodična Gabriela izdala, da je inženir Danež res prelomil zakonsko zvestobo, in sodišče je nezvestemu možu naložilo plačevanje alimentov

Nasilno hušanje velja za samomorilen poskus

Newyork, junija.

Prav svojstvena je razprava, ki se je z njo ukvarjalo neko ameriško sodišče. Čedna igralka Jean Rogersova je obtožena, da je peš premarširala neverjetno dolgo pot samo zaradi tega, da bi shušjala. Državni pravdnik je v tem nasilnem posegu zoper naravo zaslužil samomorilen poskus — in je igralko obtožil.

Mis Rogersova je prehodila peš 2.000 kilometrov. Hoja jo je telesno hudo izčrpala, vendar je prišla na cilj še dokaj čila in zdrava. Ko se je po tem »izletu« stehala, je ugotovila, da je shušjala nič manj in nič več kakor petnajst kil. Neko sportno društvo je miss Rogersovi v znak priznanja celo naklonilo darilo v znesku 1.000 dolarjev.

Komaj se je miss Rogersova nekoliko opomogla od izčrpanosti dolge hoje, je na svoje veliko začudenje dobila poziv na sodišče. Obdolžili so jo samomorilnega poskusa. Državno pravdnstvo meni, da je igralka s tem svojim junaškim dejanjem lahkomišlino tvegala življenje, ker bi utegnila zaradi nenavadnega shušljanja plačati nepremišljenost z življenjem. Vztrajna hoja se zdi torej po postavi samomorilen poskus!

Zaman je zdaj vitka igralka zatrjevala, da se je peš napotila samo zaradi tega, da bi nekoliko shušjala, še zdaleč ji pa ni prišlo na misel, da bi utegnila zaradi tega umreti.

Sodnik jo je kljub njenemu zagovoru obsodil na globo 100 dolarjev.

450.000 dinarjev odškodnine, ker ne more več plesati

London, junija.

Londonsko sodišče je priznalo neki mladi čedni deklici 2.000 funtov, v našem denarju 450.000 dinarjev odškodnine, ker ne more več plesati.

21letno uradnico miss Florence Chantrilovo je doletela pred nekaj meseci huda nesreča. Neki tovorni avtomobil je podrl in jo tako poškodoval na nogi, da bo za vse življenje invalidna. Desne noge ne more zaradi hude poškodbe skoraj nič več pregibati, zato se je morala popolnoma odreči svojemu najljubšemu razvedrilu plesu. Miss Chantrilova je tožila lastnika avtomobila zaradi zmanjšanja ženskih možnosti in je terjala odškodnino.

Sodišče je dekletu res priznalo 2.000 funtov šterlingov odškodnine in se je osmelilo do pozornost zbujajoče trditve, da se je morala mladenka zaradi

Zanimanje - nagnjenje - ljubezen

to je lestvica uspeha pri drugem spolu. Zanimanje zunanost pokvari ozračje zaupanja in simpatije. Vsakdo občuduje svežost in negovanost. Le fistemu letijo srca v naročje, ki lahko osvaja s smehom svojih lepih, belih zob. »Lepi, beli zobje?« — Torej zjutraj in zvečer zobno pasto Chlorodont. To je skrit, pa vedno zanesljiv pomočnik proti zobni prevlaki, ki daje zobem sivo, umazano zunanost.

Domači proizvod.

Chlorodont - zobna pasta

nezgode odreči največjemu veselju mladine: plesu! Glede na to, da se mora odreči tej zabavi, so tudi ženski možnosti močno okrnjene. Odškodnina 2.000 funtov se zdi torej popolnoma upravičena. (21)

Ugrabitev neveste

Alžir, junija. V nekem arabskem taborišču na alžirskih tleh so ugotovili, da je izginila neka lepa deklica, hči uglednega arabskega poglavarja. Kmalu so dognali, da se je lepica dala prostovoljno ugrabiti svojemu ljubčku, nekemu tuniškemu domačinu. Arabsko pleme je bilo kajpak zaradi te ugrabitve na moč užaljeno. Poslali so celo kopico oboroženih jezdecov v Tunis, da bi pripeljali pobego deklo nazaj k žalujočim staršem.

V mestu Kefu so Arabci zaljubljeni parček dohiteli. Zahtevali so, da jim mladenič pri priči izroči ugrabljeno deklo. Tedaj so se pa vmešali v zadevo »roparjevi« prijatelji, njegovi plemenjaki, in kaj kmalu se je razvela med obema strankama huda bitka. Mnogo vročekrvnežev je izkupilo bolj ali manj nevarne rane, druge je pa dolgi boj tako utrudil, da so se naposled zedinili, da skupno spremijo lepoticico nazaj k njenemu očetu.

Medtem sta jo bila pa zaljubljenca na skrivaj popihala. Šele drugo jutro sta se vrnila k vojščakom in jim povedala, da sta se medtem že zakonito poročila. Vrli jezdec iz Alžirja so se zato morali praznih rok vrniti v svoje taborišče. (21)

Poroka po telefonu

(n) Anvers, junija. V Anversu se je na nenavaden način poročil neki ladijski zdravnik, doma iz Bukovine na Romunskem. S svojo bodočo ženo, neko Newyorčanko, se je seznanil v Evropi ko še ni imel naporne službe. Njegova ladja pa vozi prav med Newyorkom in Anversom, zato je zdravnik menil, da se bo poročil v Newyorku, ko bo ladja tam pristala. Zaradi vseh mogočih neprilik pa ni

mogel na pot in tako se je odločil, da se bo poročil kar po telefonu.

Ob določeni uri je odšel na ameriški konzulat v Anversu, njegova zarobenka se je pa s pričami in sorodstvom udeležila poročnega obreda v nekem newyorškem civilnem poročnem uradu. Na konzulatu so se najprej prepričali, ali je nevesta res v civilnem uradu onstran morja, šele potem sta ženini in nevesta izmenjala skozi slušalki svoj »Dat«.

Operacija uspela — pacientka umrla

V predzadnji številki »Družinskega tednika« smo poročali o kmetici Mari Horvatinovi iz vasiče Tupšine pri Karlovcu na Hrvaškem, ki si je prerezala trebuh in maternico in polegnila iz nje otroka.

Maro so že kakih dvajset dni po »operaciji«, ki jo je izvršila sama nad seboj, odpeljali v bolnišnico v Karlovac, ker se je hotela doma obesiti. V bolnišnici so takoj izvršili transfuzijo krvi, kljub temu je bila pa Mara zaradi prevelike izgube krvi še vedno slaba. Zdravniki nikakor niso mogli razumeti, kako je mogoče, da pri »operaciji« ni nastopilo zastrupljenje krvi in da se ni okužila s tetanusom, kar se tako rado zgodi pri operacijah nevesčakov.

Dne 10. t. m. je pa Mara v zlico uspeli »operaciji« umrla v karlovaški bolnišnici. Toda podlegla ni zaradi »cesarskega prereza«, temveč zato, ker ji je od prevelike izgube krvi popolnoma odpovedalo srce.

Med zdravniki in javnostjo je stvar zbudila veliko zanimanje, tem bolj, ker zgodovina zdravništva podobnih dogodkov ne pozna.

Brez zadrege

Profesorja Walterja Raleigha, potomca slavnega angleškega pomorščaka in svetovnega popotnika Walterja Raleigha (1552—1618), je povabila neko ameriška univerza Princeton na nekaj predavanj.

Neki ameriški profesor je odšel na postajo, da bi sprejel slavnega kolega. Ker ga pa osebno ni poznal, se je obrnil do prvega tujca, ki je stopil iz vlaka, in ga vljudno vprašal: »Ali imam čast govoriti z gospodom Walterjem Raleighom?«

Tujec ga je prezirljivo osvrknil s pogledom in zviška odgovoril: »Prav žal, jaz sem Kristof Kolumb. Raleigh sedi še v oddelku za kadilce in igra s kraljico Elizabeto poker.«

TIBETANEC

Jé z užitkom stara jajca, šim starojša tembolj mu teknejo Okusi so različni.

Mi jemo odlično

Ki-Ki

BONBONE

Bilo kod Ki-Ki povsod!

Beljakovine iz pomij

Težki problemi sodobne Nemčije

Nemško krizo zastran pomanjkanja surovina in njen vpliv na vojno pripravljenost hitlerjevske Nemčije bi morda laže razumeli, če bi čitali knjigo vladnega svetnika nemškega vojnega ministrstva dr. W. Ziegelmeyerja.

Naslov knjige — avtor jo je smel izdati le s posebnim dovoljenjem svojih predstojnikov — je »Surovine v prehrani nemškega naroda«. Pisatelj te poučne knjige pravi, da četrtina, da skoraj tretjina nemškega naroda ne uživa dovolj potrebnih beljakovin. Po mnenju fiziologov potrebuje vsak človek na dan 100 gramov polnovrednih beljakovin, avtor knjige računa pa samo z 90 grami kot minimalno dnevno količino. Po njegovih računih dobe manj premožni nemški sloji na dan le po 60 gramov beljakovin.

Skoraj 20 milijonom Nemcem manjka vsak dan 20 do 30 gramov beljakovin. Prav zato tudi od leta

1932. vsako leto bolj naraščajo boleznii in umrljivost. Telo, ki trpi pomanjkanje polnovrednih beljakovin, je posebno sprejemljivo za vse mogoče kužne bolezni, njegov živčni sistem trpi od tega in to se naposled pokaže tudi pri padanju odpornosti vsega naroda.

Avtor se sklicuje tudi na nekega angleškega fiziologa, da je sododgovorno za nemško katastrofo leta 1918. pomanjkanje beljakovin, češ da je »lakota po beljakovinah« spravila nemškega delavca na koleno. Posledice zaradi pomanjkanja beljakovin se pokažejo šele čez leta in leta, toda prav zato so tem hušje.

Pisatelj knjige pravi, da beljakovina ni enaka beljakovini. Biološko visokovredne beljakovine imajo samo meso, mleko, jajca in ribe. Ta hraniva se ne dajo brezkloda nadomestiti z drugimi, kakor n. pr. z žitom, t. j. kruhom, čigar beljakovine človeško telo le

naspol predela in uporabi (natančneje: 60%). Za nadomestitev nianjkajočih živalskih hraniv moramo izrabiti vse mogoče odpadke, ki smo jih doslej mešali v čeber. Pisatelj meni, da bi lahko sestavili hraniva, ki bi imela dovolj beljakovine, iz vseh mogočih organskih odpadkov: iz odpadkov rib in krvi po klavnihcah (12 milijonov kilogramov beljakovine), iz stranskih produktov, ki ostanejo pri klanju, iz gošče pri pivu, iz ostankov mleka, lesnega sladkorja itd.

Nemška živežna industrija bi morala za revnejshe sloje poiskati iz odpadkov nemškega gospodarstva najcenejše beljakovine, maist in vitamine, jim vzeti neprijetni duh, jih očiščitviti z umetnim vonjem in s premeniti v poceni »delikatasec«. »Premoženje v pomijah«, piše avtor na 260. strani svoje knjige, »naj bi nemško ljudstvo bolje izkoristilo.«

Deseti brat

Ljubezenska povest v verzih
po Jurčičevem romanu

V sedanji čas postavil in v stihle prell
Ivan Rob

IV.

Matevž h Krjavlju se obrne:
»Res, nisem vedel, da ne smeš
Piškava nikdar omeniti.
Zakaj? Mar ti, Krjavelj, veš?
Morda sta skupaj zapletena
v nekakšno — hm — korupcijo?
Francè, ki je do zdaj bil tiho,
pomembno stresel je z glavó:
»Korupcije sploh ni,« mu vikne
in hkratu zbranim pomežikne.

V.

»Pa je!« Krjavelj brž zagradi,
»sem sam jo videl in — preklal,
ko sem na Donavi na barki
v polnoči na straži stal.
Sem mar že kdaj o tem vam pravil?
Može v odgovor: »Nikdar še!
Povej, povej, kaj se boš branil,
gotovo zanimivo je.«
»No, dobro,« jim Krjavelj pravi,
»a prej naj grlo se pripravi!«

VI.

Na to sosedu čašo sprazni,
požmrkne mu, spregovori:
»Polnoč. Tema ko v kozjem rogu.
Krog mene žive duše ni.
Na straži sem. Mencam z nogami.
Premočen ves sem od megle.
Zadremal bi, pa mraz ne dá mi.
Čuj: comp, comp, comp po vodi gre.
Pod mano barka se zaziblje,
na vodi se pa nekaj giblje.

VII.

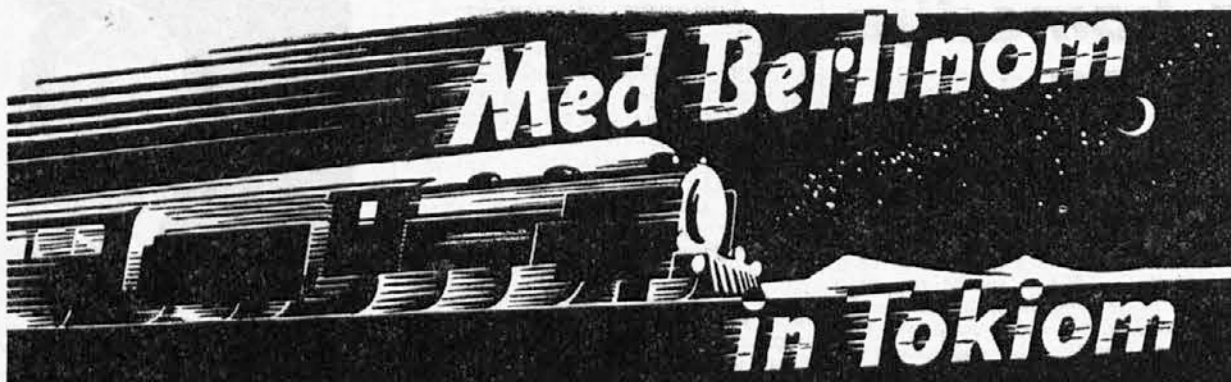
Prihaja bliže. Glávo dvigne
Naravnost k barki plava zdaj.
Kdo bil bi? Kar mi v glavo švigne:
to lochneski je vodni zmaj.
»Ha, ti pošast,« po tihem pravim.
»če jaz v rokè te zdaj doblim,
te, kakor Kranjec sem, zadavim,
mordà pa živo te vlovim.
Na velesejmu tam v Ljubljani
bom kazal množici te zbrani.«

VIII.

Ze: škreb, škreb, škreb, na barko
[pleza]
na krov že glavo pomoli.
Pobožno v strahu se prekrizam,
a zmaj se križa ne boji.
Zdaj sveta jeza me popade,
potegnem sabljo: lop, po nji!
Čez pol sem jo prekal, spako,
o tem, vsaj záme dvoma ni:
Je prvič reklo le: štrbunk,
a drugič slišal sem: štr—bunk.

IX.

Pošast pa venomer še miga
in kosa skupaj lezeta,
se sprimeta in spet je cela,
bila je to — korupcija.
Matevž šlo ni to v glavó:
»Iz česa sklepal si tako?
»I, najprej se ni križa bala,
je v vodi cela spet postala,
od južne je strani prišla
in vedel sem: korupcija.«

Po resničnih dogodkih napisal F. N.

10. nadaljevanje

Gospa Balakireva je menila, da se zdim ko steklenica strupa, kar nevarna Neki kritik, ki je hotel bržčas pokazati, da je bil že v Parizu, me je primerjal s kozarcem »abusana« — reci: absintna; gospa Balakireva je imela torej prav.

Med velikim odmorom so me kar oblegali časnikarji. Prišel je tudi neki poslaniški svetnik, da bi mi čestital. Na dolgo in na široko mi je razlagal, da poslanik sam žal ni utegnil priti, in da mu bo prav gotovo od sile žal. Neki kritik mi je dejal, da sem si japonska srca osvojila kakor dotlej še nihče.

Potlej smo pili sekt, ki ga je naročil ravnatelj Ko.do. Vsi trije plesi, ki sem jih plesala, so želi enako navdušenost: vse je žvižgalo, vse kričalo Saiseri in Džitorih. Na vso srečo sem se pri tretjem izbruhu odobravanja že privadila za evropsko uho nenavadnemu pritrjevanju. Za ta ples sem si oblekla kričečerdečo kopalno obleko, in bila sem videti ko kakšen pirh. Pri končni paradi sem oblečena v obleko iz srebrnega lameja koracala za vsemi drugimi po ozki brvi, speljani z odra okrog orkestrske zagrade. Rumeni obrazi gledalcev so se kar raztegovali in iz oči so zlasti moškimi švigali bliski. Nič več tako tuji se mi niso zdeli, nič več tako rumeni...

Cudna turneja

Naša revija je postala — kakor je Kondo sam priznal — velik uspeh, medtem ko je konkurenčno revijo občinstvo prav hladno sprejelo. Gospa Netzkejeva je vneto zbirala vse članke o Margi Margo in mi jih je za silo prevajala; kritika je opazila, da z »veliko« plesalko nekaj ni v redu. Gospodična Singalova se morda lahko doma ponaša s svojim znanjem,« je pisal »Tokyo Asahi«, največji japonski list, »vendar ji ne moremo priznati, da bi bila zastopnica novega nemškega plesa; sodobno nemško plesno umetnost smo imeli priliko videti pred dvema dnevyoma pri resnični umetnici Aji Meerovi.« Neki drug list je pisal, da se mu sploh ne zdi verjetno, da bi bila Singalova nemška plesalka; toda la očitek bi utegnila Margo za silo zavrniti.

Ko smo že ves mesec želi uspehe z našo revijo v Tokiu, smo se odpravili na gostovanje v Osako, kjer smo spet ves mesec nastopali. Ravnatelj Kondo mi je bil medtem že ponudil prav ugodno pogodbo, saj ni čudno, ko sem pa res imela velik uspeh. Menda je Japonce najbolj mamilo tisto »tute« na meni — in prav gotovo jih je mikala še ta posebnost, da sem sama samcata plesala šele po razkošnih in bogatih revijskih nastopih.

Moj ples in spremljava na gongu in tolkalu — vse to je bilo Japoncem nekaj novega. Takrat so bila vsem ušesa že preporna »jazzov« in modernih orkestrrov, zato se jim je zdelo spremljava mojih plesov dokaj nenavadna.

Junija meseca smo igrali štirinajst dni v Kioto, v staroslavni prestolnici, ki se ponaša z najlepšimi stavbami žistega japonskega sloga; začelo se je

sicer že deževje, toda meni se to ni zdelo nič. Če bi ti ljudje poznali naše deževne dobe, potlej bi šele vedeli, kaj se to pravi. Ti dobri ljudje so preveč razvajeni, ker jim zmerom solnce sije. Deževna doba na Japonskem ni nič bolj mokra kakor pri nas suho poletje; samo bolj vroče je.

Imela sem dovolj priložnosti, da sem se na sprehodih naužila japonskih lepót. Ker pa pri tem nisem imela ne družbe gospe Netzkejeve ne gospe Balakireve, ki sta bili ves čas zaposleni v Tokiu, me je precej morila samotara. V teh okoliščinah — saj je čisto naravno — so se moje misli vedno znova vračale k Alfredu, ki sem se sprta z njim razstala.

Skoda, večna škoda, da se je tako obrnilo; toda popraviti se ni dalo nič več, zdaj še manj kakor kdaj koli, saj je bilo med nama najmanj 10.000 kilometrov razdalje. Pošta je hodila cel mesec, in preden bi mi prinesla odgovor (če bi mi sploh odgovoril), bi postale vse besede samo še mrtve črke...

Na sprehodih, kadar sem se v mislih zatekla k Alfredu, sem si skušala dopovedati, da me ne spominja nanj ljubezen, temveč osamljenost; saj si človek zmerom želi drugega človeka poleg sebe, da mu lahko zaupa svoje vtise in misli. Poletna vročina je razen tega precej škodila mojemu zdravju; na živce mi je šla in zato sem še bolj trpela zaradi osamljenosti.

Po gostovanju v Kioto sem sklenila še ugodnejšo pogodbo s Kondom; obvezala sem se za turnejo po večjih japonskih mestih. Nastopala naj bi sama in spored mojih večerov naj bi se raztegnil na deset plesov. Spremljal naj bi me neki nemški pianist, profesor na tokijski glasbeni akademiji, povrh bi pa dobila še muzikanta, ki se bo razumel na gong in tolkalu.

Odpeljala sem se v Tokio, da si dam pri gospe Balakirevi sešiti kostume, razen tega sem pa morala še študirati nove plesne. Pri tem mi je pomagal plesni mojster Akajama in ugotovila sem, da imajo Japonci že od pamtliveka neko posebno plesno pisavo. Na dveh koncih sveta sta se torej neodvisno druga od druge razvili dve do malega podobni plesni kulturi. Akajama mi je pripovedoval, da namerava obiskati Nemčijo in pokazati Evropcem plesno umetnost svoje dežele. Leta 1935 je svoj sen tudi uresničil. V Berlinu in v Lipskem je z velikim uspehom predvajal starojaponske plesne.

Ker je bilo poletje na višku in so vsi, ki so le kako zmogli, pobegnili iz velikih mest, smo mi trije, pianist, tolkač in jaz hodili iz letovišča v letovišče, kakor je to že v navadi. Bili smo v Karnisavi v gorah, tik pod ognjenikom Asamom, kamor zahajajo tokijska družba na počitnice. Ker je začel med mojim plesnim večerom Asama bruhati in grmeti, je bil moj ples resnično »ples na ognjeniku«. Ves moj strah se je razbilil spričo tujega okolja in srečno sem premagala vse ovire, še več: podvojila sem svoje uspehe.

Občinstvo je bilo zelo pestro: dobršna polovica Evropecev in Američanov, manjša polovica domačinov. Priznanje za moj ples je bilo prisrčno in

odkritosrčno. Takrat je bil celo nemški poslanik med gledalci.

Iz Karnisave smo jo mahčili v Kamakuro ob morju, odondod pa še v več kopališč. Nekoč sem plesala v nekem šotoru, nekoč celo na prostem. Potlej smo se pa ojunačili in smo odšli v levji brlog, v Arino, rojstno mesto zaklete konkurence. Tudi tam smo želi uspehe.

Septembra, ko se je poletje že nagibalo h koncu, sem dobila drugega pianista, nekega Japonca, ker je moral moj rojak spet na akademijo.

V Keiju, v korejski prestolnici, sem tudi nastopila; potlej nas je zanesla pot v Dairen, japonsko pristanišče na južnem koncu mandžurske železnice. To mesto je skoraj evropsko. Odondod smo se napotili v Hsinking, v novo prestolnico države Mandžukuo, ki so jo zgradili šele pred letom dni, potlej smo jo pa mahčili še v razvpičo, nekoč rusko mesto Harbin.

V Dairenu sem se poslovala od pianista, od tolkača in celo od manažerja in se se vkrcala na ladjo proti Shanghaiju, kjer sem nameravala naslednje nastopiti na Daljnem Vzhodu.

In tukajle moram — da bodo vse kasnejše dogodivščine razumljive — poseči daleč nazaj.

Ljubosumnost in nove dogodivščine

Ko se je moj zaročenec Alfred Harms — pravilno: moj nekdanji zaročenec — razšel listega pomladanskega dne v marcu z menoj, je dolgo časa taval po Kurfürstendammu med sprehajajočo se množico. Ko se je že večerilo, ga je obšla želja po sorodni duši, zato je stopil k svojemu prijatelju in zavezniku Schülleju. Ker je imel Schülle še nekaj evenka, sta skupaj odšla v neko gostilno, kjer sta se do dobrega pokrepčala s konjakom. Alfred si je namreč dejal — kolikor pozna filmske režiserje — da je gotovo že prepoznal, da bi preprečil nesrečo. Oba sta si bila pa edina, da jo je treba Racknerju poštno »zagostiti« in mu pritisniti kakšno za »spomin«. To zahteva že moška čast...

Schülle je sploh velik širokoustnež, Alfred ga pa menda prav zaradi tega ceni kot vzor možatosti; samega sebe pa ima za nekam mlahavega, a to ni res. Skratka: Alfreda ni bilo težko prepovoriti za »energično in moško« dejanje. Služkinja pri Racknerju, ki se je bila prav takrat vrnila domov, je povedala obema mladeničema, da gospoda Racknerja ni doma. Schülle je služkinji dejal, da se mora v neki zelo važni filmski zadevi pogovoriti z Racknerjem, zato bi rad po vsaki eni vedel, kje bi lahko z Racknerjem govoril.

»Z neko gospodično je odšel v gledališče.« je nič hudega ne sluteč odgovorila služkinja.

Schülle je še brž vprašal, v katero gledališče, in ko je izvedel, da sta odšla v opero, sta se z Alfredom brž spet vrnila v krčmo in se napila korajže.

Okoli enajstih sta odšla h gledališču. Kaj se je potlej zgodilo, in kaj sta oba pijana »gospodac« počela, že tako vsi veste. Vsega je bil kriv alko-

hol, ki je hotel Alfred v njem utopiti svojo bolečino. Različne pijače različno delujejo na ljudi. Pivo stori moške zvečine borbene, konjak jokave, vino jih pa razneži. Alfred je pa postal — to sem predobro vedela — od konjaka bojevit, od piva pa zaspan.

In tisti večer je bil revež spil menda deset dvojnih konjakov.

Ko se je drugi dan streznil, se je napotil k meni. tola kakor veste, ga je gospa Wiesneckova odslovila. Dva dni nato je spet prišel, in Wiesneckova mu je povedala, kajpak hudo prepirano, da sem se odpeljala iz Berlina. Tako nekako je dejala: »O, gospodična Sydow? Z nekim bogatim tujcem se je odpeljala v tujino; njenih skrbi je zdaj konec. Ne... za vas še besedice ni naročila... Ves dan se je z avtomobilom prevažala po mestu. Po polni list, po obleke, po čevlje, in sam Bog si ga vedi po kaj še... Pač, gospoda je menda že prej poznala; saj veste, da bi se gospodična Sydow ne odpeljala s komer si bodi; saj ji ni treba. Kako se je pisal? Oh, to sem pa res pozabila; samo tega se še spomnim, da je bil plemenitega rodu. Fin gospod... zmerom mi je rekel »milostljiva«, in francoski je govoril, da ga je bilo veselje poslušati. Hm, kako bi jo našli? Tega vam ne morem povedati. Sicer bi pa prav gotovo ne mogli za njo. Nekam na Japonsko sta odšla, cvetoče češnje gledat.«

Gospa Wiesneckova ni marala Alfreda, vsaj prav ji ni bilo, da sem hodila z njim. Zdej, ko je ves neboljen stal pred njo, si ga je pošteno privoščila.

Vam bo pomagal, da zopet dobite zdravje s pomočjo zdravilnih lastnosti zelišč. — **HERSAN CAJ** Vam bo ublažil obolenje pri menjavi in bolečinah pri mesečnem čiščenju (menstruaciji). — Ali Vas nadleguje preobilna maščoba (debelost)? — Hočete biti vitki? — Potem lahko uporabljate **HERSAN CAJ**.

Zakaj trpite bolečine pri revmatizmu in protinu (gichtu), ko to ni potrebno? **HERSAN CAJ** je sredstvo, ki Vam more olajšati bolečine.

HERSAN CAJ pomaga pri poapnenju žil (arteriosklerozis) in zlati žil (hemoroidih).

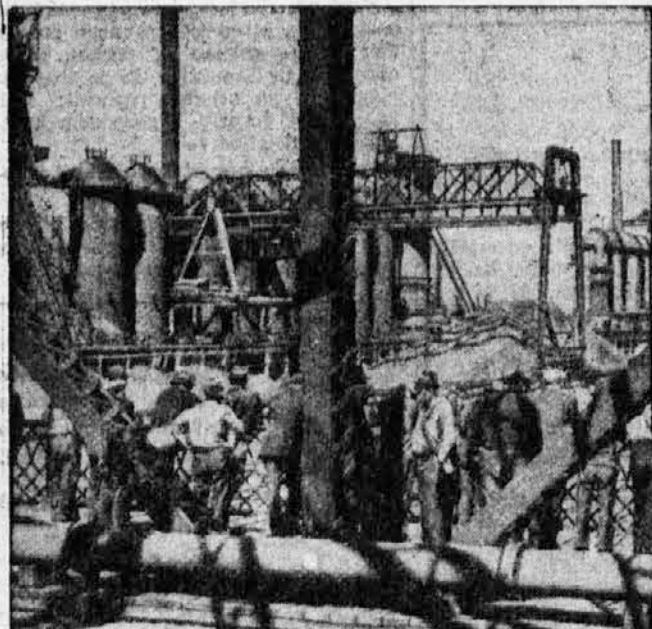
Ali res ne veste, da je **HERSAN CAJ** dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic?

HERSAN CAJ se dobva samo v izvornih zavitkih v vseh lekarnah. Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec pri:

„Radiosan“ Zagreb

Dukljaninova ulica 1.

Reg. S. št. 19.834-33.

1. slika: K stavkam v Ameriki: stavkajoči delavci pred počivajočimi tovarnami v Ohio. — 2. slika: Markiza de Cuevas, hči Rockefellerjeve že zdavnaj umrle najstarejše hčere, je glavna dedična milijarderjeve zapuščine. — 3. slika: Lord Plymouth, britanski drž. podtajnik in predsednik odbora za nevmešavanje v španske dogodke, se je te dni vrnil s potovanja po baltičkih državah v London. — 4. slika: Zupan San Franciscas pri simbolnem »prerezanju« jeklene verige, ki naj odpre prometu največji most sveta, čez tako imenovana Zlata vrata pri San Franciscu. — Na desni: Glavna ameriška filmska igralka Jean Harlow je te dni podleгла smrtonosni uremiji, stara šele 26 let.

Četrta novost „Družinskega tednika“

Naš novi natečaj:

za spretne in varčne gospodinje

Gotovo ste že opazile, drage žene in dekleta, da je namen »Družinskega tednika« vzgojiti iz vas kar se da varčne in umne gospodinje vašemu domu, ljubeče žene in dobre tovarišice vašemu možu, skrbne in vzorne matere vašim otrokom. Pravijo pa, da je vzgoja brez spodbude dolgočasna, in tega se zavedamo tudi mi. Zato nameravamo za naše zveste čitateljice prirediti nekako spodbudno tekmo gospodarnosti in praktičnosti. Teга tekmovanja se lahko udeležite vse in tudi vsaka izmed vas lahko dobi lepo nagrado.

Naslov našega tekmovanja je:

Kako najbolje obrnem 100 din za nakup poletne obleke?

Morda si težko predstavljate odgovor na to vprašanje, zato vam ga rajiš kar s primero bolj nazorno razložim:

Oče pokliče svojo hčerko in ji reče: »Ljuba hči, vem da si želiš kaj novega za poletje. Mislim, da ti bo 100 din dovolj za čedno poletno obleko in da ti bo še nekaj drobiža ostalo. Toda dokazi mi zdaj svojo toliko opevano gospodarsko spretnost in mi čez teden dni predloži obračun za obleko, ki si jo za ta denar kupila. Ako bom s tvojim gospodarstvom zadovoljen, boš dobila še 100 din.«

Hčerka je z veseljem sprejela očetov predlog in je še tisti dan odšla v mesto nakupovat. Pomudila se je v tej in oni trgovini, izbirala in cenila, primerjala in pomerjala, dokler ni dobila zaželenega blaga. Šele pozno zvečer se je vrnila domov vsa obložena s skrivnostnimi zaviti.

Ves drugi teden je nekaj mešetarila, rezala, šivala in poskušala, seveda ni šlo brez posvetovanj z mamičico in prijateljico. Čez sedem dni je pa stopila pred presenečenega očeta nova od nog do glave. Kako je le to naredila? Rešitev skrivnosti je bila napisana na lističu papirja, ki ga je dekletce veselo pomolilo očetu. Oče je skrbno pregledal obračun, pogledal, ali se ni v seštevanju hoté ali nehoté vrnila kakšna napaka, naposled se mu je pa razjasnil obraz, potegnil je iz žepa denarnico in brez besede odvrnil deklici še en stotak.

Obračun, ki je bil očetu še bolj všeč kakor nova obleka, je bil natančno in skrbno sestavljen.

Vidite, podobno kakor to varčno dekletce, storite tudi vi. Vzemite spodnji obračun in ga točno izpolnite, seveda lahko še kaj pridenete, izpu-

stite lahko n. pr. šiviljo, če šivate sami. Starih stvari seveda ne smete uporabljati. Proračun mora biti tako sestavljen, da si lahko vsaka druga gospodinja natanko po njem omisli novo obleko.

Ker pa mi vaše obleke ne bomo videli, jo natanko popišite. Zanima nas tudi vaš okus, zato ne pozabite povedati, zakaj ste kupili blago prav take in take barve, kakšno okrasje ste si izbrali in kako se prilega barva obleke vašim lasem in vaši koži. Prav tako nas zanima tudi kraj obleke, saj je važno, ali se navdušujete bolj za praktičnost kakor za modo, ali pa znate kot spretna ženska združiti oboje v ubrano celoto.

Odgovorite lahko takoj danes.

Prav tako kakor je varčna hčerka sestavila za svojega očeta skrbno izdelan podroben proračun, ga sestavite tudi vi. V ta namen izpolnite spodnji obračun, ga izstrizite in priložite svojemu odgovoru.

Odgovore bomo priobčili že v prihodnjih številkah. Za pet najboljših in najbolj praktično doslednih odgovorov

razpisujemo pet nagrad po 100 din

Najboljšo obleko bomo tudi narisali in priobčili na tej strani. Vse dobre odgovore bomo pa natisnili, da si bodo lahko tudi one gospodinje, ki še niso dovolj poučene o gospodarstvu, izostrile in okrepile čut za varčnost, natančnost in praktičnost.

Obračun

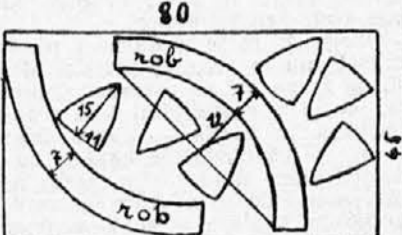
Blago
Sukanec
Gumbi
Majhni okraski
Šivilja
.....
.....
.....
Skupaj
Ime in priimek
Bivališče
Ulica

Potem pridaj malo moke, jo zarumeni in zalij prežganje z juho. Kujaj omako četré ure, primešaj še žlico sesekljane peteršilja, žlico drobno zrezanih poprovih kumaric, malo popra in po potrebi tudi nekoliko soli. S to omako oblij kuhano meso in serviraj.

Poletni beret

Zakaj le si ženske pokrivajo lase ob vsakem letnem času z vsemi mogočimi klobuki in čepicami? Menda zato, ker ne privoščijo svojim lasem malo svežega zraka in nekaj solnčnih žarkov. Lasje so kakor koža potrebni zraka in solca, šele poletje so rahli in blesteči. Vendar tudi poleti ne moremo v goste ali na večje prireditve kar razoglave. Nov klobuk kupovati je sitno in drago, pomagati si moramo torej na drug način.

Mlada, ljubka dekleta, o nekam okorna v širokih slannikih, ki za-

krivajo pol obraza. Mnogo bolje se jim prilegajo lične čepice, posebno če si jih znajo posaditi na glavo. Tako čepico ali beret vidite na naši sliki. Naj povem, da so jo uvedle Parižanke, dobile so jo pa iz Švice, kamor so se hodile smučati. Pozimi je bil ta beret prirejen tako, da so ga nosile docela ob glavi, poleti bi bilo to prevroč, zato so ga nekoliko dvignile. Še eno prednost ima to ljubko pokrivalo: naredite si ga lahko iz ostankov nove poletne obleke. Če pogledate kraj, boste takoj opazile, da

imamo šest manjših trikotno vzreznih delov in dva podolgovata dela, ki ju potrebujemo za rob. Ako hočete kupiti posebno blago, ga potrebujete 45x80 cm.

Beret iz ljubkega imprimeja nosi k enobarvnim ali imprimiranim popoldanskim oblekam, platneni beret v beli ali dvobarvni barvi, z rdečim robom in temnomodrim oglavjem ti bo pa dobro služil pri kopanju in promenadi ob morju ali jezeru. One, ki imate rajši, da se čepica prilega glavi, si pač primerno razširite oglavje. Mislim, da ne bo nobeni žal za pol smetra blaga in dve ali tri urice dela, saj jo bo praktičnost in ljubkost tega pokrivala bogato odškodovala za mali trud.

Drobne gube za vitke postave

Nagubana krila so letos spet v modi. Nekatere se jih bodo od srca razveselile, druge bodo pa s strahom vzklisknile: »Nagubano krilo naš oblačem? Saj imam že dovolj široke bokle! Obe stranici imata prav: nagubano krilo je čedno in prijetno na visoki, vitki postavi, močnejšim ženskam se pa nič kaj ne prilega.

Guba je prvotno imela namen pomagati pri hoji in razširiti koleno. Danes se je njena potrebnost in nepotrebnost močno razkosatila. Guba ni samo koristna, temveč tudi moderna. To se pravi: gube imamo tam, kjer jih potrebujemo, pa tudi tam, kjer so docela odveč. Zato mislim, da bo ženski svet s skromnimi možnosti nagubane obleke prav tako odklonil kakor njih tovarišice-debeluške.

Prav priporočljiva so nagubana krila za vse mogoče športe: za plezanje in kolesarjenje, za telovadbo in tenis. Pripomnim naj, da so letos za

tenis v modri nagubana krila, ki segajo do kolena, in ne kakor prejšnja leta do meč.

Gube vlagamo tudi v imprimirane obleke in dosežemo s tem nenavadno čeden učinek. Imprimirano blago ima v gubah docela drugačen vzorec kakor kadar je gladko. Zadnjič sem videla lepo in svojevrstno obleko: črte na črtastem blagu so tekle povprek, sprajda so bile pa od dežnega ovratnika do roba vložene drobne gubice, ki so tekle podolgem in na pogled podaljšale postave.

Seveda imamo nič koliko nagubanih vložkov, ovratnikov, vseh mogočih pahovk in volanov, ki poživljajo drugače skromne obleke. Gubamo lahko vsako blago, celo organdi. Za večerne obleke priporočajo vodilni pariški saloni drobno gubana krila iz prosojnih tkanin; taka krila iz etamina ali tila učinkujejo neverjetno mladostno, skoraj bi rekli otroško, zato so prav primerna za one, ki so letos prvičkrat hodile v plesno šolo in hočejo svoje »znanje« izrabiti na počitniških zabavah.

Pr eden si nabavite drobno gubano obleko ali krilo, se pa še posvetujte s šiviljo in s svojim »finančnim ministrom«. Reči hočem, da boste morda lahko za isti denar kupili dve gladki obleki, ki vam bosta bolj koristili kakor občutljiva nagubana obleka.

Kako lepi vzorci!

Nežne tkanine, ki jih prinaša poletje, rabijo tudi posebno nego. LUX — se peni že v mrzli vodi — varuje vaše lepe stvari, ohrani in poživl barve.

Se peni tudi v mrzli vodi

Gospodinjstvo je duševno delo!

Zadnjič smo kramljale o neki tal. O tem gospodinjstvem opravilu bi se dalo povedati še marsikaj. Prepričana sem pa, da ima vsaka od vas že sama nešteto receptov in priročil za sestavo dobrega voščila, od katelega je v veliki meri odvisna lepota naših tal in bi zato ne imelo smisla, če bi vam pripovedovala, kako se iz voska in terpentina napravi dobro voščilo itd., itd.

Le nekaj majhnega me še teži. V drugih, naprednejših državah so se gospodinje, ki znajo prav rabiti čas in denar, z vso vnemo oklenile bombazevinastega, z oljem prepojenega omela. (V Nemčiji mu pravijo »mops«.) To oljno omelo je pri nas prav malo znano, čeravno je zelo priročno in higiensko. Pač zato, ker je nekoliko dražje od običajnega omela. Večji izdatek za oljno omelo se pa prav gotovo izplača, če pomislimo, da si moremo z uporabljanjem tega gospodinjškega pomagala prihraniti precej truda in časa.

Ali delate z zanosom?

O hčerki, ki se mozi, misli skrbna mamica dobrohotno: s časom in z vajo bo postala še prav dobra gospodinja.

Ze res; tudi v gospodinjstvu velja splošno načelo, da z vajo pride znanje in spretnost. S pridobljenim znanjem in spretnostjo pa mnogokrat preneha tudi zanimanje za neko delo. To je pa neveselna in slaba stvar. Vendar je treba z njo računati. Ze zato, ker je človek preudarno bitje. Kakor je otroku igrača zanimiva samo dotlej, dokler jo razdira, in jo potlej, ko se je seznanil z njenim ustrojem ali sestavo, zavrže, je tudi velikemu otroku-človeku delo zanimivo samo dotlej, dokler ga po svoji novosti in raznolikosti zamamlja in zanima.

Da, z vajo pride tudi naveličanost. Prav gospodinjstvo delo je po svoji, vsak dan se ponavljajoči enoličnosti ko nalašč tako, da nas razočara in se ga naveličamo.

Pravite, da se ga niste naveličale in se ga tudi ne boste. V dolžnost vam je in prijetno navado. O, če tako menite, ste že na napačni poti, pa ne zamerite.

Če delate samo zato, ker je domače delo vaša dolžnost, ali kar tako iz navade, se vam ob tem in ob takim delu ne bo porodila nobena nova in sveža misel. In kjer ni pobud in ni iskanka novih in boljših načinov za vršenje dela, tudi ni napredka.

Če premišlimo vse to, nam bo lahko razumljivo, zakaj je

tako malo zanimanja za gospodinjstvo delo.

Dekleta, ki doraščajo, vihajo nosove nad nemarnim gospodinjstvom delom. Z lučjo pri belem dnevu in z oglasi iščejo dobrih in zmožnih kuharic, pa jih ne najdemo; po drugi strani nam pa zbuja skrb preobilica šolanega naraščaja, ki ne ve ne kod ne kam.

Drugod so se že zdavnaj sprijaznili s tem, da smé tudi študirani človek prijeti za kramp in lopato, če ima priliko za to, pri nas pa še zdaj živimo v napačni veri, da mora mlado deklet, ki se je za silo prerilo skozi učnost trgovske šole, na vsak način postati uradnica. Ponudba teh poceni delovnih možnosti je tolika, da smo se na izkoristanje že kar navadili in morajo uboga mlada dekleta zapravljati svoje zdravje in svojo mladost v nezdravih delovnih razmerah za sramotno plačo dveh, treh ali štiri sto dinarjev.

Ne bom trdila, da so današnja dekleta smisel za gospodinjstvo docela izgubila. Če jim je le dana možnost za poroko, se gospodinjstva oprimejo.

Res je pa, da jih gospodinjstvo kot poklic ne zanima. Ali nismo tega krive prav me, ki jih vodimo in vzgajamo? Gospodinjstvo nas je z leti utrudilo in smo zaradi lastne naveličanosti in nemoči zagrenile tudi svojim dekletom veselje do domačega dela.

Delajmo z veseljem!

Zadovoljnost je pol zdravlja in življenja! Ohranimo si jo zlasti pri našem domačem delu.

Nekaterim je zadovoljnost že kar prirodna, vsaj zdi se nam tako. In menimo, da smo sami prikrajšani zanje. Saj je tudi v nas, bodimo brez skrbi. Samo malo samopremaganja je večjih tedne in malo dobre volje, pa bo zadovoljnost že pri nas in v nas.

Saj samopremaganja še treba ni, ko imamo pa toliko pomagala za to, da smo lahko vedre in zadovoljne pri svojem delu.

Same na sebi ste gotovo že preizkusile, kolike vrednosti je posebno pri utrudljivem in zoprnem delu (pomivanju posode na primer) glasba. Od nekd se sliši radio, delo gre kar hitreje od rok. Če ni radija, pomaga tudi, da zabrudnaš svojo najljubšo pesniško predse. Praviš, da ne znaš peti. Saj ne poješ za denar ali drugim za zabavo. Saj poješ zase.

Poznam mlado gospo. Ima sicer že sive lase, pa vseeno pravim, da je mlada, in po pravici. Delo ji gre tako urno in lahko od rok, da jo je veselje gledati. Zaupala mi je skrivnost. Tako lahko in prijetno more delati samo, če zjutraj ko vstane, nekaj minut telovadi in posveti nekaj časa tudi svoji negi. Delu primerna, brhka obleka sta ji nujno potrebni. Samo tako si more ohraniti svežost in boderost pri delu.

Sredstev, ki nam ohranjajo veselje pri domačem delu, je vse polno. Nekatere se med napornim dnevom večkrat spomnijo na tiho urico počitka, ki jih čaka po izvršenem delu, drugim je v spodbudo, če delajo v družbi.

Vse polno je potov in načinov. Glavno je, da najde vsaka pravega in sebi primernega, da bo domače delo izgubilo primes grenkobe, ki se poraja iz utrujenosti.

Porabni nasveti

Vlago vsaj delno prenešiš iz sob, če postaviš vanje staro posodo, napolnjeno z žganim naprom ali klorovim apnom. Ti snovi namreč vpijata vlago in ju moreš potem, ko si ju osušila, uporabiti v isto svrho. Vlažne prostore moraš obneman, seveda tudi pogosto zračiti (pozimi le ob suhem vremenu); najboljšje je, da napraviš prepih. Pozimi jih je pa treba še posebno izdatno kuriti. Kadar kuháš, odpri vedno kuhinjsko okno, pozimi vsaj za špranjo! Lonci morajo biti vedno pokriti; če pokrovke slabo zapirajo, je pa najboljšje, da jih prevežeš s čisto platneno krpo, da sopara ne uhaja.

Zrak v bolniški sobi osvežiš, če kaneš nekaj kapljic sirkovega olja v kozarec zelo vroče vode.

Podplati dobro trpežnejši, če jih boš sempatja natrla z ricinovim oljem.

Če si založila obuvalec, si pomagaj z ročajem žlice ali z upognjeno kuverti.

Kožuvinu obvaruješ moljev, če jo potreseš s poprom ali tobakom.

Prste na rokavicah boš laže zakrpala, če boš pri krpanju na prst, ki ga krpaš, nataknila naprstnik. Nohte pri kuhanju obvaruješ tako, da jih pred delom pomočiš v raztopljen parafin, ali pa potegneš z roko po milu, tako da pride milo pod nohte.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Svinjski zavitki z grahovo kašo in zeleno solato; rozinova gibanica z vanilijevo kremo*. — Zvečer: mrzli kakao z ostanki rozinove gibanice.

Petek: Krompirjeva juha, špinačev zrezek s pečenim zdrobom in drobnjakovo omako, kompot. — Zvečer: solata iz slaničkov**, kruh s presnim maslom.

Sobota: Lečna juha s klobasicami, češki tolki. — Zvečer: Krompirček s praženo slanino, sir s solato.

Nedelja: Goveja pečenka s krompirjevimi emoki, rabarbarov kolač***. — Zvečer: Mehko kuhana jajca, kruh s presnim maslom, sir.

Ponedeljek: Golaževa juha, sirovi emoki z mezgo. — Zvečer: Kislo mleko in kruh s presnim maslom.

Torek: Goveja juha z zdrobom, govedina z rezanci in sardnelno omako. — Zvečer: Olive, sir in presno maslo s kruhom.

Sreda: Goveja juha s praženimi kruhovimi rezinami, češki tolki. — Zvečer: jajčne palačinke s špinačo.

POJASNILA

* Rozinova gibanica z vanilijevo kremo. Pripravi kvašeno testo kakor za buhte in ne vmešaj vanj rumenjakov. Testo naj vzližaja, potem ga zvaljaj in pomaži s stopljenim presnim maslom, posuj s sladkorjem, očičeni rozinami in če hočeš tudi z orehovimi jedrci. Gibanico zvij in položi na omaščeno pekačo, še enkrat vzhajaj in opeci.

** Solata iz slaničkov. Mehčaj en dan v vodi tri slaničke, nato jim skrbno odstrani kožo in koščice in jih zreži na majhne kose. Skuhaj ¼ kg olupljenega, na koščke zrezanega krompirja, dodaj nekoliko kisa, olja in soli, dve na koščke zrezani jabolki, nekoliko drobno nastrgane čebule, dva rumenjaka in kisle smetane. Primesaj slanika. Kadar se zmes skuša strditi, jo brž zalij s kisló smetano. Solato pripravij vsaj pol dne pred serviranjem, postavi jo na hladno, stali pa ne sme več kakor dva dni.

*** Rabarbarov kolač: 20 dek moke rahlo vmešaj z 20 dekami sladkorja, pridaj nekoliko nastrgane limonove lupinice, sneg štirih beljakov, 24 dek moke, namaži zmes v dobro omaščeno pekačo in obloži kolač z rabarbarovimi kosi, ki si jih prej povrela. Rabarbaro dobro odcedi, šele potlej serviraj.

NEKAJ RECEPTOV ZA RAZVAJENCE

Riževi emoki

Izberi in operi pet pesti riža, nalij nanj vode in ga pusti četré ure stati. Med tem sesekljaj ¼ kg govedine in nekoliko prekajene slanin ali govejega mozga; sesekljaj tudi majhno čebulo in jo zarumeni na masti. Potem zmešaj v skledi riž, meso in slanino, pridaj še pripravljeno čebulo, soli, popra in malo ingverja. Iz tega napravi emoke ali klobasice, prevri v slani vodi zelnate listke, zavij vanje klobasice in jih poveži z nitko. Te emoke duši 1 uro v pokriti posodi; obračaj jih večkrat in prihivaj juho; da se ti ne prižgo. Potem razveži zavitke in daj emoke s sokom polite na mizo, ali pa odstrani zeljnate listke, posipaj emoke s kruhovimi drobtinami in jih zabeli s presnim maslom.

Čokoladni narastek

Razgrej za jajce presnega masla, daj vanj 7 dek nastrgane čokolade in žlico moke. Ko se speni, prilij 12 žlic gorke, sveže smetane, potem postavi to na hladno in neprestano mešaj. Pridaj naposled štiri rumenjake, pet žlic sladkorja, zmešanega z vanilijo, in pozneje še sneg štirih beljakov. Daj to v namazano skledo in speci narastek v pečici.

Ako hočeš, zloži na dno skledé vrsto pisכותov, namaži jih z mezgo, stisni po dva in dva skupaj, poškrabi s sladko smetano in povrhu njih nakupi narastek.

Govedina v pikantni omaki

Daj v kozico polno žlico presnega masla, 3 žlice kisa, žlico sesekljane luka in mešaj to tako dolgo na ognju, dokler kis docela ne povre-

Skrivnost LOGARSKE HISICE

Roman. - Angleški napisala Elinor Glyn. - Prevedel Z. P.

9. nadaljevanje

Knez ga je vzel v roke in ga potegnil iz nožnice. »Kozaki so imeli že v tistih časih divjo kri v žilah,« je rekel, »zato me nikar tako hudo ne obsojajte, ker sem se repenčil z umetnijami na konju.«

»Ali bi znali biti tudi vi tako okrutni, knez?« je vprašala Tamara. Za trenutek je sedla na naslonilo rezljanega stola. In ko je knez obesil meč spet nazaj, se je sklonil čez hrbtno naslonilo k njej.

»Da, mislim, da bi bil lahko krut, celo brutalen, ako bi imel vzrok za ljubosumnost, ali če bi se mi žena, ki bi jo ljubil, za hrbtom pečala z drugimi. Vendar bi ne bil krut z njo, ako bi s tem samega sebe v živo zadel. Razin si je s svojo brezumnostjo zapravil dober del svoje sreče. Pametnejše bi bil storil, da jo je obdržal, dokler bi mu ne postala nadležna in bi ga začela dolgočasiti. Ali se ne strinjate z menoj?«

»Odurna je ta povest; z eno besedo grozotna!« je rekla Tamara. »Take reči so mi popolnoma nerazumljive! Po mojem je ljubezen nežna zvestoba, ki bi nikoli ne mogla raniti ljubljeno bitje.«

Resno ji je pogledal v oči, ko je dejal: »V zadnjem času se večkrat sprašujem, kaj bi utegnila men i biti ljubezen. Recite, madame, kako mislite vi o tem.«

Zbrala se je, da je ne bi izdalo ganotje, in čutila je, da ji sree razburjeno utripa.

»Včasih bi mučili, včasih pa ljubkovali.«

»Ljubkoval bi prav gotovo!«

Odšel je s svojega prostora in se začel nemirno sprehajati po sobi. Kar prehitel je, ko je dejal: »Da, skrajno vdanost bi zahteval, in če bi je ne dosegel, bi pač znal biti tudi krut. Ako bi bila ljubica hladna in muhasta, bi jo zapustil. Ako bi me pa resnično ljubila — o Bog — kolika blaženost!«

»Pomislite samo, kako hudo bi jo bolelo, ako bi počenjali takšne razuzdane norije!«

Zdajci je obstal. »Ni srečnika, ki bi počenjal brezglavosti, madame! Vsi taki pojavi so izbruhi, so prekipenjavje nemirne in nesrečne duše. Ako bi bil človek zadovoljen,« obmolknil je za trenutek, »o, ko bi le vedeli... V Egiptu, v brezskrajni puščavi sem včasih mislil, da sem našel mir. Tega življenja pri nas sem že sit do grla. A quod bon, madame?« Leto za leto isto! Odkar poznam vas, sem včasih premišljal, ali bi nemara našel v vaši deželi miru.«

»Toliko izmed vas vas je brez slehernega notranjega ravnotežja,« je rekla Tamara. »Na zunaj ste civilizirani in pametni, celo veliki, a na lepem se pokaže tolikšno pomanjkanje discipline, kakor ga pri nas še otroku ne dovolimo.«

»Da, to je res!« je pritrdil.

»Zdi se mi, da morate ljubiti in posedovati, ali pa sovražiti in uničevati. Viharve in divje strasti se družijo z razposajenostjo otroka in kajpak tudi s tolikšno neodgovornostjo. Na zunaj so vas zgolj dobre manire in vpludni smehljaji, in vendar me zmerom obhaja občutek, da spi nekje v globini ognjenik, ki utegne zdaj zdaj izbruhniti.«

»Takšen ognjenik je nocaj v meni!« je vzklilnil; stopil je tik k njej in ji pogledal v oči. Hotel je še nekaj reči, pa je rajši požrl besedo.

Tamara se še ganila ni; samo resno mu je pogledala v oči.

»Vsi ste takšni, kakor da bi ne imeli cilja pred seboj! Niti politika vaše dežele vas ne zanima; vse kar počnete, je to, da zapravljate čas! Zakaj?«

»Naša dežela...« je vzklilnil in sedel v bližnji naslanjač. »Hudo težko bi vam pojasnil te stvari. V dneh tlačanstva je bilo vse dobro; takrat posestnikom ni bilo težko po očetovsko skrbeti za vse svoje ljudi, zdaj pa,« vstal je in se spet začel nemirno sprehajati po sobi, »zdaj je pa na prebitek nerešenih vprašanj. Zblaznel bi, ako bi moral o vsem tem razmišljati; toda, madame, vojak sem, in vojaku ni dovoljeno razmišljati o takšnih rečeh.«

»Torej ni vse tako, kakor bi si želeli?«

»Kakor bi si želeli... Ne! Ni tako,

kakor bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

XI Vesela noč

Jack Courtray je bil mojster v vseh vrstah sporta, pri ženskah je pa imel navadno mnogo uspeha. Njegova metoda je bila preprosta in prav nič dolgozezna; kadar se ni ukvarjal z ježo ali z lovom, se je z zavidanja vredno nedolžnostjo lotil kakšnega cilja, ne da bi se dal odvrniti od kakršne koli sentimentalnosti. Ako se je kakšne ženske naveličal, se je k drugi prislil. Sleherni človek ga je poznal za izredno prijetnega družabnika, ki mu niso duševne vrline kdo ve kaj mar; na prvi pogled si pa opazil na njem stoletno kulturo in popolno negovanost telesa. S tem si je povsod zagotovil gospodski vtis.

Njegovo znanje je bilo tako pomanjkljivo, da je bilo joj. Zemljepis je zanj nehal na mejah sportnih igrišč. Indija je bila zanj neka daljna dežela, kjer se podijo tigri in sloni. Poznal ni ne zgodovine ne zgodovinsko važnih krajev. Vedel je samo to, da so na bojiščih

zvečine močvirja in pragozdi. To je bilo zanj dovolj. Afriko je poznal po levih, Alpe po kozorogih in Rusijo po medvedih. Ženske so bile zanj zmerom ali sestre, ali stare prijateljice, ali vesele tovarišice, kakor na primer Tamara, ali jih je pa vtaknil v stolpec »sport«. Kajpak je bil sport skromen, toda če drugih živali in zveri ni bilo, so bile tudi ženske dobre...

Okolje, ki se je trenutno v njem znašel, mu je na moč prišlo. Mislil je že na lov na medvede, vedel je, da je v gostoljubni hiši veselejškega prijatelja — razen tega se mu je pa obetal še kakšen nedolžen flirt. Zaradi tega torej ni bilo čudno, da je bil Jack razigran, in ko je Tamara v znak starega prijateljstva sedla poleg njega na prazen stol, se je sklonil k njej in ji ponujal vse mogoče sladice. Človeku, ki ni poznal razmer, se je moralo zdeti, da ravna kakor najvdatnejši zaljubljenec. Da je takrat Tamara pogledala kneza, bi bila opazila, s kako divjim pogledom jo je opazoval.

»Res čedno gnezdece tukajle,« je dejal Jack Courtray; malo je čakljal in to se mu je prav podalo. Tamari je bila njegova navzočnost v veselje in razvedrilo po vseh viharah in razburjenju poslednjih dni.

Knez se je zdajci obrnil vstran in se je vneto posvetil Tatjani Sebanovi. V tej mali družbi je bila najlepša; drobena, zlatolasa in zelo ljubka. Pred kakšnim letom

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na večerjo sva pozabila! Kar pojdiva in ne misliva več na najine resne pogovore.«

Vstal je in dejal:

»Bržčas so že brez naju sedli za mizo, saj me poznajo; nu — in če že pravite, da ne bodiva več resna, pa kar smeh na obraz!«

Prijel jo je za roko in kakor dva razigrana otroka sta stekla skozi velike prazne sobane. V salonu sta našla vse goste že za mizo; vsi so bili že dobre volje.

Pogled na te vesele ljudi je pričaral knezu in Tamari prisrčen smehljaj na usta. Kneginja Sonja in Sergej Grekov sta se bila pravkar lotila presne gnatji; nekateri so pili čaj, nekateri vodko ali šampanjec, ali so si pa kar postregli z različnimi jedmi, ki so jih nosili služabniki na pladnjih okoli mize. O etiketi ali sploh o kakšnih družabnih zapetosti ni bilo niti sledu; vsak je storil, kar je hotel.

In tam poleg Olge Glebove je sedel lord Courtray, ki se je bil že popolnoma udomačil; malo niže je delal Stephen Strong družbo kneginji Ardaševi.

»Grico, res te nismo mogli čakati,« je preserno vzklilnila grofica Olga.

Oba Angleža sta vstala in pozdravila Tamara. »Ali je res mogoče, da te tukajle srečam, Tamara?« je vzklilnil Jack Courtray.

»To je že več ko sreča!«

»Knez bi si želel — rekel sem vam pa že, da o tem ne razmišljam. Poslušen sem carju in ostal mu bom poslušen, dokler bom živ.«

Tamara je izprevidela, da je zadel ob bolečo struno; globoka žalost se mu je zarisala na obrazu. V vsej njegovi postavi, v drži in v pogledu je bilo nekaj plemenitega. Toda kdo bi mogel uganiti, kaj se dogaja v njegovi notranjosti. Nenejano je vstal in pokleknil prednjo; njegovi gibi so bili mačje prožni. Prijel jo je za roko in jo jel poljubljati.

»Madame, prosim vas, nikar me ne silite, da bi razmišljal. To veliko vprašanje ne morem razvozlati en sam človek. Po svojih nazorih se ne strinjam ne z liberalci ne s prekuhtuhi; narobe! Prav na nasprotnem koncu bi me našli. Blagostanje naše dežele bi se moralo pokazati na pametnejši način; zdaj pač ne gre drugače... zdaj moramo gledati, kako se bo vse zasukalo. Kar se mene tiče, je moja dolžnost, da poslušam svojega gospodarja. Drugega izhoda ni.«

Njegove oči, uprte vanjo, so se ji zdajci zazdele ko temni jezeri, polni nemira in bolečine. Prepustila mu je roko, in knez jo je vroče poljubljal.

Tedaj je na kaminu bila ura. Tamara je skočila pokonci, rekoc: »O, knez, na

Novela „Družinskega tednika“

Mož, žena in duša

Madžarski napisal Zoltan Szitval

Gospod je hitrih korakov stekel po hotelski veži in uzrl neko damo. Potlej je stopil skozi vrteča se vrata. S počasnejšim korakom jo je mahnil do prihodnjega cestnega vogala, in se odondod zdajci spet vrnil v hotel.

Dama je še zmerom sedela v globokem naslanjaču. Glavo si je podpirala z drobceno orokavičeno roko. Čez prekrižane noge je mehko valovilo krilo. Zapestje ji je krasil zlat obroč, na krilu je imela pa usnjeno torbico. Nežen vonj je obdajal to prikupno žensko bitje, komaj močnejši od vonja ene same cvetlice.

Gospod je nekaj časa nemirno hodil po preprogi gor in dol, potlej je pa sedel dami nasproti. Nestrpno je listal po časniku. Nežni vonj njenega parfuma ga je čudno vzbudil. Potlej je zgrnil časnik v dve gube in se zagledal v damo, kakor da bi jo bil šele takrat opazil.

Dama se je morala nehote nasmehiniti. Predejala je noge in pogledala stran.

Gospod je vstal. Zadrževano razburjenje je zvenelo iz njegovega glasu, ko je damo ogovoril:

»Na svetu so simpatije, ki se jih človek ne more ubraniti, simpatije, ki so — rekeli bi — zapisane od vekomaj.«

Dama ni precej odgovorila; na zamisljenem obrazu se ji je zarisala tožna senca.

»Torej menite, da ste zdaj srečali takšno simpatijo?« je vprašala nato malce podsmehljivo, vendar z zanimanjem.

Mož je sedel poleg nje in naslanjač. Prižgal si je cigareto in s poudarkom upihnil žvagalico.

»V meni živi kakor v slehernem človeku vzor ženske, kakršne doslej še nikjer nisem srečal. Zdad pa, ko sem prišel iz svoje sobe in sem se raztreseno ozrl okoli — zagledam svoj vzor...«

Dama je pobesila oči.

»To vas še zmerom ne opravičuje, da negnanko kar tako, meni nič tebi nič, ogovorite.«

»Ako bi iskal samo žensko lepoto, potlej bi imeli prav. Toda tokrat sem shutil tudi dušo ženske... Zato sem upravičeno storil nedovoljeno. Ako bi se bil pomišljal, ako bi si ne bil drznil ogovoriti vas, bi bržčas nikoli več v življenju ne srečal svojega vzora.«

»In če bi bila grda?«

»Pa niste.«

»Deniva: da sem grda?«

»Tudi takrat bi vas bil ogovoril.«

Dama je premišljala.

»Ali koga pričakujete?« je vprašal mož.

»Da.«

»Svojega moža?«

Dama se je nasmehnila.

»Morda prijatelja?«

»Frenagli ste!«

»Glejte... saj niti ne vem, kako naj vas ogovorim.«

»Recite mi Marija.«

»Marija, ljubim vas.«

Dama ni mogla odgovoriti, ker je prišel hotelski sluga in jo poklical k telefonu. Obljubila je, da bosta potlej nadaljevala pogovor.

Lepo je, če lahko veruješ v moža, ki išče duše pri ženski!

Njene oči so toplo vzplamtele in zaupljiv nasmešek ji je zaigral okoli ust. Potlej se je sklonila na stran, uprla se je ob naslonilo fotelja in je počasi skoraj z muko vstala. Med hojo je vlekla levo nogo za seboj, kakor da bi ne bila njena.

»Sepa!« je kriknilo v njem. Takšna je torej ženska podlost! Ure in ure ti sedi prekrižanih nog in skriva svojo telesno nibo, čakajoča na prisrčno žrtev, ki je potlej iz viteštva ali zlaganega sočutja prisiljena, da nadaljuje drčeto ljubezensko komedijo. Nak, on bač ni takšen norec... Ze je hotel vstati, ko je stopila dama iz telefonske celice in mu z veselim obrazom prišepala nasproti.

Hotela je nekaj reči, toda ko je uzrla njegov obraz, je pobita molčala. Nekaj trenutkov sta sedela brez besed drug poleg drugega. Dama je strmela predse. Gospod je razdraženo obdelaval s pestjo naslonilo fotelja.

»Milošljiva.« je naposled zviška bregovoril, »sicer mi je zelo nerodno o tem govoriti...«

Mišice v njenem obrazu so trznile.

»Prosim, ne nadaljujte.«

»Torej me razumete? Naposled je človek...«

Dama je prikimala.

Gospod ji je privoščil še nekaj tolažilnih besed. Sicer, je dejal, mu je zares simpatična. Prav vesel bi bil, ako bi jo spet kaj srečal. Verjame naj mu, da ni lepšega od prijateljstva... Toda danes žal ne utegne več; hiteti mora, da ne zamudi važnega kupčijskega sestanka.

Dama je nemo pokazala na druge goste v hotelski veži in mu roteče pogledala v oči:

»Prosim, počakajte še par minut. Saj pridejo precej pombe.«

Gospod je s komaj prikrito nejevoljo prikimal, in pogovor je sepavo tekkel dalje. Dama je večkrat ošmirla s toplim pogledom moža, ki je sedel s toplim nasrom poleg nje, nestrpno čakaje, da bo njegove muke konec.

(Nadaljevanje na 8. strani)

ARTIST BUX

VELIK ROMAN IZ CIRKUŠKEGA ŽIVLJENJA

Napisal Hans Possendorf

Za pravilne odgovore na vprašanja, nanašajoča se na razplet tega romana, razpisuje uredništvo „Družinskega tednika“ 12 denarnih nagrad v skupnem znesku 2500 din

16. nadaljevanje

Tedaj je dr. Röder izigral zadnji adut; adut, ki z njim osumljenca ožigosa za hudodelca. Planil je pokonci in zavpil Buxu v obraz: »Da ste vi pretkele noč umorili Jacka Bensona — iz maščevanja, ker vas je naznanil! Vsi dokazi so v naših rokah. Videli so vas! Nikar ne skušajte tajiti — nič vam ne bo pomagalo!«

VII

Na svetu so žene cirkuških ravnateljev, ki ne počno ničesar drugega, kakor se lepo oblačijo, si naključijo dragocene prstane na prste, se vozijo na sprehod, se razgledavajo po cirkuškem okolišu, zviška odzdravljajo ponižnim pozdravom osebjia in — razmetavajo denar. V to vrsto, ki je sicer redka, ni spadala gospa Erna Krenova. Narobe. Svojemu možu je toliko kakor »duša podjetja«. Od jutra do večera je na nogah. Njenemu čuječnemu pogledu ne uide nič. Vsak dan pregleda menagerijo, vsak dan hleve in šotore, odreja to, nadzira ono, pregledava nove pošiljke kostumov in potrebščin, sestavlja spored, izmišljuje si nove točke in pantomime. In večer za večerom stoji pred vhodom v cirkuško dvorano in nadzira tako rekoč z enim očesom trgovsko plat, z drugim pa artistično. Nihče izmed občinstva ne ve, da je ta s preprosto gospokostjo oblečena dama cirkuška ravnateljica; komaj jo kdo sploh opazi.

Gospa Krenova je kakor njen mož iz cirkuške družine; obrat poznata do poslednje pičice, leta in leta je sama krotila zveri v maneži in ima zaradi tega zmerom odprto srce in odprto uho za vse križe in težave svojih artistov in ostalih nameščencev. Oholost ji je tuja: »cirkuška mati« je, v pravem pomenu besede.

Toda prav zaradi tega ima tudi ona odločno besedo, kadar gre za važne stvari. In kadar spet po dolgem času sedi s svojim možem v lastnem domu, namesto v potujočih vozovih, in začne ravnatelj kovati nove načrte, takrat se tudi ona odločno postavi:

»Izključeno, Kurt! Ze leta in leta si nisi privoščil niti dneva oddiha. Prihodnjih pet tednov bomo počivali. Za Božič lahko — če ni drugače — spet začnemo tukajle v M. s kakšnim skromnejšim programom; sredi marca, ali v začetku aprila, pa v božjem imenu na novo turnejo!«

Kurt Kreno je malce premišljal, potlej je pa dejal: »Da, Erna, prav imaš. Vse ima svoje meje; tudi

živci. Popolnega miru si pa žal tudi zdaj ne moreva privoščiti.«

Buxa so imeli štiri dni zaprtega, potlej so ga izpustili. O novi obtožbi zaradi Vegovega umora kajpak še govora ni bilo, zakaj Tom Brass je potrdil vse njegove izjave in je tudi prisegel nanje. Zdad tudi v New-Orleansu ne bodo imeli več vzroka, da bi oprostilno sodbo preklicali.

Da bi bil Vilibald Buchsbaum kriv Bensonove smrti, ali da bi bil s skrivnostnim umorom sploh v zvezi, ni bilo kljub mnogoštevilnim zasliševanjem in kljub sovraštvu med Bensonom in Buxom moč najti nobenega prijemljivega dokaza. Samo nekaj so Buxu očitali; da je namreč pri aretaciji kriminalnemu uradniku na njegove besede: »Zdi se, da ste nekoga ubili, jel'da,« odgovoril: »Samo enega?« Toda naposled so mu morali vendar verjeti, da se je samo šalil. Saj vendar ni človeka na svetu, ki bi bil tako neumen, da bi samega sebe obdolžil! Edino, kar bi mu lahko bilo nevarno, je bila grožnja zoper Bensona, ki jo je bil v Freiburgu izrekel nasproti Cilki. Toda Cilka bi si bila dala rajši glavo odsekati, kakor pa da bi le besedico črhnila.

Vzroka za Buxovo obtožbo torej tudi v tem primeru ni bilo.

Bux je pa zaradi svoje aretacije vendar trpel veliko škodo. Medtem, ko je bil v zaporu, je prišla zanj brozjavka, s katero mu je »Cirque d'Hiver« v Parizu ponudil za 1. december angažman z veliko plačo. Brzojavko je prejel kajpak tri dni prepozno — in tako je padel angažman v vodo.

Po kratkem obisku v Nördlingnu sta se vrnila Bux in Cilka spet v M., zakaj Cilka je morala čez zimo uvežbati svojo živalsko točko, ako je hotela 1. aprila prihodnje leto dobiti službo krotilke pri cirksusu Krenu. Njeni trije, osem mesecev stari tigriči Krišna, Višnu in Šiva so znali že prav čedne umetnje, toda — in to se bo visoko spoštovanemu občinstvu prečudno zdelo — živalce so bile še nevarneše kakor divje uje te zverine. Saj so doraščale med ljudmi in zaradi tega niso poznale spoštljivega strahu pred mističnim dvonožnim bitjem, ki se je v divjinj rojena zver nikoli ne more otresti.

Cilka ja dela tudi še z dvema drugima majhnima skupinama mladih tigričev; in po novem letu bodo tvegali prve poskuse, da povežejo vse skupaj v veliko skupino.

Sredi decembra je dobil Bux ponudbo za angažman pri velikem cirksusu B. v Berlinu. Ker je bil pa

že s 1. aprilom sklenil pogodbo z ravnateljem Krenom, je brzojavil nazaj: »Samo še januar, februar, marec prost.« Toda stvar je šla vendar v redu.

Zivali so šle z Dakjem in Tomom že 22. decembra na pot, ker je hotel Bux izrabiti mило vreme za prevoz.

Bux in Cilka sta prebila prekrasen božični večer v Nördlingnu. Potlej je prišla dolga ločitev, prva dolga ločitev, odkar sta se poznala — in temu je bilo skoraj že dve leti. Oba sta morala na svoje delo: Cilka v M., Bux pa v Berlin.

Cilki so kar lile solze po licih, ko sta se poslavljalja, in Bux se je moral pošteno potruditi, da se mu ni zgodilo enako. »Norica!« je menil, delaje se zelo energičnega. »Vesela bi morala biti! Zdad boš vsak dan v ravnateljevi soli, in to je velika sreča za tvojo kariero. Zlasti kar se dresure divjih zveri tiče, je mnogo bolj podkovan kakor jaz. Res pravi specialist je na tem polju. Tak, da mi boš delala čast, punčka moja! In ne bodi mi preveč predrzna z maščicami!«

To je bil njegov poslednji vzklik, ko je Cilkin vlak potegnil s postaje.

VIII

»Bog ve, ali je Feda Prastelnyjeva med občinstvom?« si je mislil Bux, ko je v Berlinu prvič na čelu svoje karavane korakal v manežo cirksusa B. Saj je vendar morala v Potsdamu brati v časnikih, da tukaj nastopam!

Toda Feodora tega ni brala, zakaj koj po božiču se je bila z neko družino odpeljala nekam v gore. Razen poslednje dopisnice ni Buxu pisala niti besedice več. In temu je zdaj že petnajst mesecev. Sicer ni nameravala pretrgati dopisovanje, toda nikoli ni utegnla napisati obljubljenega pisma. Odlasala je od tedna do tedna, od meseca do meseca. In nazadnje: saj je že toliko časa minilo, da že več vedela ni, kako bi se mu opravičila zaradi dolgega molčanja. Zato mu sploh ni več pisala.

Tudi v prihodnjih dneh si je Bux še zmerom mislil: »Prav gotovo bo lepega dne nenađejano stopila predme!« Toda Feda Prastelnyjeva se ni prikazala v cirksusu B. — »Nu, potlej pač ne!« — V svojem srcu je bil že zdavnaj prebolel levo dogodivščino. Malo tesno mu je bilo pa v tistih dneh vendarle pri duši. Spomin na Fečo so nastajali čedalje živahnejši, in ločitev od njegove male Cilke ga je storila dovtetnejšega za sentimentalnosti, kakor je sicer bil.

Prava sreča, da ni Bux utegnil

Navadi svojega otroka pravočasno na **pravilno nego zob!**

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

preveč premišljati. Njegovo življenje v Berlinu je bilo popolnoma drugačno, kakor ga je bil vajen. Predvsem ni stanoval v svojem vozu — pustil ga je bil v M. — temveč v hotelu, v nekem prav solidnem meščanskem prenočišču na Orožniškem trgu. Tudi njegov običajni dneveni spored in njegovo samotarstvo sta se morala umakniti drugim navadam. Zivali so bile v tej hudi zimi ves čas v toplih hlevih, in nič prilike ni bilo za urre igre!

Obiskovalci ga neprestano oblegajo, zakaj njegovi nastopi so postali senzacija za Berlin. Vsak dan prihajajo časnikarji, da ga intervjuvajo, fotografi in risarji, prenavdušeni cirkuški gledalci, ljubitelji živali, in vsi hočejo govoriti z njim. Umetniški klubi ga vabijo na prireditve in družabne večere, vabijo ga zdravniška in živinozdravniška društva, a kajpak tudi jara gospoda, ki hoče po vsaki ceni pokazati znamenitega klovna začudenim prijateljem v družbi. Za nič se ne more ogniti vsem tem vabilom, ne da bi si škodil. Skoraj sleherni večer ga je videti v kakšni družbi premnogih tujih ljudi.

Časniki in časopisi so polni člankov o Buxu, intervjuje, anekdot, slik in Bux bi res ne bil pravi cirkuški človek, ako bi ga vse to ne navdajalo z zadoščanjem. In v svoji hvaležnosti je lepega dne napisal pismo berlinskemu časnikarskemu društvu:

Vse berlinsko časopisje me je koj s prvim dnem tako prijazno počastilo in izreklo priznanje mojemu delu, da bi bilo premalo, če izrazim svojo zahvalo samo z besedami: odločil sem se, da izročim tri svoje dnevne plače vašemu dobrodelnemu skladu in vas prosim za pristanek, da vam znesek nakažem.

Nekega večera, ko si je Bux pravkar umival šminko z obraza, mu je sluga prinesel posetnico: Dr. med. Max Fränkel.

»Obraz se mu je razjasnil: »Kje je gospod?«

»Zunaj čaka,« je odgovoril garderobier. »Ali naj ga povabim noter?«

»Le brži!« Bux je živahno vstal in stopil, naspol odsminkan in le pomankljivo oblečen, z razširjenimi rokami svojemu staremu študijskemu tovarišu nasproti. Ze leta in leta se nista bila videla. Od tistih dob ne, ko sta skupaj v Erlangu študirala medicino.

»Tak si res ti!« je navdušeno vzkliknil dr. Fränkel. »Po neki časniški sliki sem te bil spoznal!«

Stresala sta si roke in pogrevala stare spomine. Bux je moral pripovedovati o svoji karieri, zlasti zakaj se je spet odločil za cirksus... Zvedel je, da je dr. Fränkel vodilni zdravnik otroškega oddelka v neki bolnišnici.

Ves večer sta ostala skupaj. Drugi dan je obiskal Bux svojega prijatelja v bolnišnici. Dr. Fränkel ga je odpeljal k svojim pacientom, in Buxu, velikemu ljubitelju otrok, se je kar topilo srce spričo trpljenja in gorja ljubkih malčkov. Hotel jim je storiti kaj dobrega in jim privoščiti veselo uro. Kar na lepem ga je potlej obšla rešilna misel, in dejal je:

»Čuj, Maks, ali ne misliš, da bi lahko temle malčkom napravil klovnsko predstavo, skupaj s štorčljo in s svojim Vrančkom? Veš, tale dva tiča počneta na moč pri-

Pod mojim varstvom lahko mirno čita!

Koža je odporna, če jo krepi NIVEA. Samo NIVEA Vam omogoča, da Vam koža enakomerno porjavi in da lahko uživate kopanje na soncu. Ob deževnem in vetrovnem vremenu ste odpornejši proti prehladu. Zato si še danes kupite NIVEA, ki je vendar tako poceni! Ne pozabite:

SAMO ORIGINALNA NIVEA VSEBUJE BUCERIT, KI KREPI KOZO

kupne norije, ki jih v maneži niti pokazati ne morem, saj bi se učinek v velikem prostoru popolnoma izgubil.

Dr. Fränkel je bil ves navdušen. Ze koj drugi popoldan so imeli v veliki otroški bolniški sobi predstavo, kajpak v nepopisno veselje malčkov. Še nikoli se ni Bux zavedal takšne sreče v svojem poklicu kakor tokrat. Kar vedel ni, kako bi se oddolžil Aliju in Vrančku, ki sta mu tako zvesto pomagala, da se je sprostil v malih srčkih toliko sreče in veselja.

Zaradi blebetavosti neke strežnice in v Buxovo jezo so drugi dan pisali vsi časniki o tej zadevi. Toda nekaj dni kasneje je bil Bux vendar zadovoljen, da je bil članek v časnikih, zakaj od vsehpopold so ga prosile otroške bolnišnice, naj še njih obišče. In nobene prošnje ni Bux zavrnil. Skoraj vsak popoldan, kadar ni bilo predstave, se je odpeljal z Alijem in Vrančkom v avtomobilu v kakšno drugo bolnišnico.

IX

Cilka Berndtova je skoraj sleherni dan pisala par vrstic svojem velikemu prijatelju. Ta pisemca niso bila doktorju Buchsbamu dokaz samo Cilkinе zvestobe in hvaležne ljubezni, temveč tudi imenitnih uspehov njegovega poučevanja nemškega pravopisja. Niti ene same napake ni mogel stakniti v vseh pismih in na vseh dopisnicah. Tudi danes je prišlo med obilno pošto Cilkinо pismo.

Proti

debelosti

uporabljajte neškodljive

SLATINSKE TABLETE za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvajala: Apoteka

Mr. Bahovec Ljubljana

V vseh lekarnah 200 tabl. din 69.—, 100 tabl. din 39.—, 50 tabl. din 24.—

SLATINSKE TABLETE

Reg. br. 14.213/34

Mož, žena in duša

Nadaljevanje s 7. strani

Tedaj se je na stopnicah prikazal visokorasel, lepo oblečen gospod. Dami se je razjasnil obraz. Pomahala mu je. »Aleks, tu sem, Aleks!»

Potlej je zdajci skočila pokonci, se nekam porogljivo nasmehnila svojemu sosedu in dela:

»Vesellilo me je in hvaležna sem vam, da ste me zabavali, dokler ni prišel moj mož.«

Obesila se je možu za roko in se tesno prižela nanj. Nič več ni šepala, nič več ni vlekla noge za seboj. Tako lagodno in tako prožno je stopala kakor kakšna gazela.

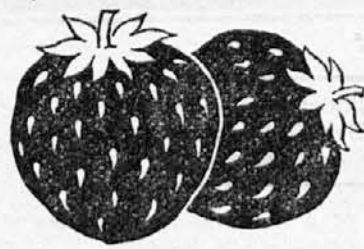
Tujec je dolgo strmel s široko odprtimi očmi za njima, in rdečica sramu mu je zalila obraz. (*ŠK)

Radio Ljubljana od 17.—23. junija 1937.

ČETRTEK, 17. JUNIJA

12.00: Iz operet (pošče) 12.45: Vreme, poročila 13.00: Čas, spo-

Zdaj je čas, da se iz

in drugega sadja pripravi fino marmelado in želeje

Opekta

v 10 minutah.

Opekta in recepti pri Vašem trgovcu.

Za konzerviranje sadja

Dr. Oetkerjev

pripomoček za vkuhanje!

red, obvestila 13.15: Opoldanski koncert (Radijski orkester) 14.00: Vreme, borza 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30: Nac. ura 19.50: Zabavni kotiček 20.00: Verdi: Traviata, fantazija (plošče) 20.10: Slovenščina za Slovence (Ir. Kolarič) 20.30: Orgelski koncert, izvaja Ivan Rupnik, stolni regens chori v Skoplju 21.15: Pesmice drobne o nežnih stvareh, nekaj za srčke in nekaj za smeh (Jožek in Ježek) 22.00: Čas, vreme, poročila, spored 22.15: Podoknice in uspanke (plošče) Konec ob 23. uri.

PETEK, 18. JUNIJA

11.00: Mak oživlja tisoče prebivalcev vardarske banovine (g. Viljem Kunst) 12.00: Po slovenskem jugu (plošče) 12.45: Vreme, poročila 13.00: Čas, spored, obvestila 13.15: Vesele popevke iz vseh strani (plošče) 14.00: Vreme, borza 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30: Nac. ura 19.50: Otroci slov. izseljencev v Nemčiji in njihovo šolanje (J. Premrov) 20.00: Bernhard: Kmochiada, venček (plošča) 20.10: Nepopolna prehrana — vir bolezni (gdč. Gruden) 20.30: Benjamin Ipavec: Tličnik — prva sloven-

MILIJONI UŽIVAJO

KVALITETNO GUMO ZA ŽVEČENJE

Zdravniki priporočajo, da se jemlje po vsaki jedi. Neprecenljive vrednosti za kadilce in športnike.

Iščemo zastopnike s provizijo.

Gen. zast. in tovarniška zloga: Agentura Ozmo, Zagreb, Vlačka 72a. Tel. 52-80

ska spevoigra 21.30: Koncert Radijskega orkestra 22.00: Čas, vreme, poročila, spored 22.30: Angleške plošče Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 19. JUNIJA

12.00: Plošče 12.45: Vreme, poročila 13.00: Čas, spored, obvestila 13.15: Plošče 14.00: Vreme 18.00: Za delopust (Rad. ork.) 18.40: Pojmovanje podzvesti v psihoanalizi (prof. Hrovat) 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30: Nac. ura 19.50: Pregled sporeda 20.00: O zunanjih politiki (dr. A. Kuhar) 20.30: Idriski večer 22.00: Čas, vreme, poročila, spored 22.15: Za vesel konec (Rad. ork.) Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 20. JUNIJA

8.00: Vesel nedeljski pozdrav (plošče) 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve 8.45: Verski govor (ravnatelj Jagodic) 9.00: Čas, poročila, spored 9.15: Dobre volje biti vsakdo si želi! (plošče) 10.00: Produkcija glasbene šole »Slogac« 11.30: Otroški nastop (vodi Sl. Vencajzova) 12.00: Klavirska lahka glasba Raie da Costa (plošče) 12.15: Mozartova ura. Sodelujejo št. ljubljanske opere 13.00: Čas, spored, obvestila 14.00: Vreme 17.00: Več sadnih šrankov (insp. M. Humek) 17.30: Kmečki trio, vmesne speve poje gdč. Štefka Korenčanova s spremljevanjem kmečkega tria 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30: Organizacija poljedelskega kredita (Dj. Jovanović) 19.50: Slovenska ura: a) Koroške narodne na ploščah; b) Pregled ustoličenj in poklonitev na Koroškem (g. Leo Pettauer) 20.30: Koncert pevskega zbora »Krkovo-Trnovc« 21.15: Hubad: Ko b' sodov ne b'lo (plošče) 21.20: Operetna glasba (Radijski orkester) 22.00: Čas, vreme, poročila, spored 22.15: Za ples (plošče) Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 21. JUNIJA

12.00: Overture (plošče) 12.45: Vreme, poročila 13.00: Čas, spored, obvestila 13.15: Radijski orkester 14.00: Vreme, borza 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30: Narodno gospodarstvo Jugoslavije in njeni strukturni problemi (dr. Tomašević) 19.50: Zanimivosti 20.00: Slovenska narodna pesem (g. Fr. Marolt) 20.30: Koncert treh flavt (Korošec, Drapal in Bernard) 21.20: Plošče 21.45: Čas, vreme, poročila, spored 22.00: Esperantska ura Konec ob 23. uri.

TOREK, 22. JUNIJA

12.00: Balalajke, mandoline in tamburice (plošče) 12.45: Vreme, poročila 13.00: Čas, spored, obvestila 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče) 14.00: Vreme, borza 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30: En dan Topolšnici (dr. Zagorčič) 19.50: Uvod v prenos 20.00: Prenos iz ljublj. opernega gledališča; v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar); v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored Konec ob 23. uri.

SREDA, 23. JUNIJA

12.00: Plesi narodov (plošče) 12.45: Vreme, poročila 13.00: Čas, spored, obvestila 13.15: Vsakemu nekaj (Rad. ork.) 14.00: Vreme, borza 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije 19.50: Šah 20.00: Chabrier: Espana, rapsodija za orkester (plošča) 20.10: Naša mladina in alkohol (Vojko Jagodič) 20.30: Prenos s Dunaja (glasbena tekma) 22.00: Čas, vreme, poročila, spored 22.15: Zvoki v oddih (Rad. ork.) Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

KATERA INTELIGENTNA srčno paobražena gospodična bi pomagala mlademu inteligentu, ki je sedaj cestni pometal do nadaljnjih študij. Resne dopise na upravo pod »Pometal«.

MLADENIČ ZDRAV, TREZEN, vajen vseh del, sprojme kakšno koli službo. Ponudbe na: Ciri Šever pri g. Erzenšek, p. Sevnica 79 na Bavi.

GOSPODIČNA STARA 25 LET želi resnega znanja z gospodom, starih do 30 let. Le resne dopise na upravo Družinskega tednika pod »Oasmljenas«.

UČITELJICA 27 LET, čedna, dobra gospodična želi pred celibatom poročiti značajnega dobrosrčnega inteligenta. Ponudbe pod: »Zelim biti mamica« na upravo.

Hranilne vloge

prodaste ali kupite zelo ugodno potom moje oblastveno dovoljene pisarne. Takojšnja gotovina.

Rudolf Zore, Ljubljana Gledališka ul. 12 Telefon 38-10

Advertisement for SOLEA cream. Includes a drawing of a woman holding a money bag labeled '10.000'. Text: 'Nagradno tekmovanje! Nad 10000.- Din za Solea-počitnice! Počitnice! Vendar enkrat, ko ni treba na delo, v službo, ko lahko potuješ, se baviš s športom, pohitiš ven na deželo, v gore, k morju, ko se razprošiš, okrepiš, ležiš na soncu in postaneš rjav, se koplješ in lenariš! In k temu še Solea-nagrada - sijajne počitnice! Dobro kozno kremo boste na vsak način vzeli s seboj, da se obvarujete pred sončnimi opeklinami in pred drugimi neugodnimi učinki slabega vremena in da si ne pokvarite polti. Tokrat naj vam služi Solea krema s kolesterinom, ki krepi kožo, za umivanje pa odlično dišeče Solea milo z aktivnim lecitinom. V Solea je doseženo in izpolnjeno vse, kar lahko zahtevate od dobre kožne kreme in od prvovrstnega toaletnega mila. Treba ti je le poiskati nujvažnejšo prednost Solea-kožne nege in napisati, zakaj lahko svetuješ Solea-nego vsakemu dobremu prijatelju in dobri prijateljici, to je vse. Nagradna naloga se torej glasi: V čem obstoji glavna prednost Solea-kožne nege, zakaj je za kožo tako posebno dragocena? Rešitev res ni pretežka, ker se lahko na kratko ali obširno izrazite, ker ima vsaka rešitev, v prozi ali pesmi, vesela ali šaljiva, enake izgleda na nagrado, če je le pravilna. (Čitajte prej prospekt v zavitku Solea mila) Kot nagrade so razpisane: 1. nagrada v gotovini Din. 3000.— 2. do 5. nagrada po Din. 500.— v gotovini Din. 2000.— 6. do 200 nagrada po Din. 17.50 (1 doza Solea kreme in 1 kos Solea mila) Din. 3412.50 201. do 400 nagrada po Din. 10.— (1 doza Solea kreme) Din. 2000.— skupno torej Din. 10412.50 Pogoji-tekmovanja: 1. Vsak, kdor je čital ta list, razen uslužbencev Tvornice Zlatorog, oddelek Solea, Maribor in članov razsodišča tega nagradnega tekmovanja, ima pravico udeležiti se tekmovanja. 2. Vsak udeleželec sme poslati samo eno rešitev. 3. Vse rešitve je poslati na nagradno razsodišče Tvornice Zlatorog, oddelek Solea, Maribor. 4. Zaključni termin: 14. julij 1937. S poznejšim poštnim žigom dopaše rešitve se ne bodo moge več upoštevati. 5. Nagradno razsodišče tvori: a) notar Ivan Ašič, Maribor b) Ing. Nikola Lalič, Zagreb c) tovarniški ravnatelj August Jug, Maribor 6. Pri večjem številu pravih rešitev odloča žrebanje, ki se bo vršilo pod nadzorstvom omenjenega notara. Proti odločitvam nagradnega razsodišča in proti razdelitvi nagrad ni mogoč ugovor in je izključeno vsako pravno postopanje 7. Rezultat in imena dobitnikov 1. do 5. nagrade bodo dne 15. avgusta 1937 na tem mestu objavljena, ostali pa bodo pisмено obveščeni. 8. Isti dan se izvrši razdelitev nagrad. 9. Nagradne rešitve preidejo z vsemi pravicami v last Tvornice Zlatorog, oddelek Solea, Maribor.

SOLEA milo in krema

Din 7-50, Din 10.—, 5.—, 3.— brez trošarine.

NOVOSTI Lepe vzorce za pumparice, športne obleke nudi ceneno Presker Sv. Petra cesta šte. 14

POZOR GOSPODIČJE! Najceneje sto postroženi s KURIVOM pri trdkti RUDOLF VELEPIČ trgovina s kurivom LJUBLJANA VII. Sv. Jerneja cesta 25 TELEFON 2708 Prvi poskus stalni odjem

Proti revmatizmu, išiasu, kostobolju, poapnjenju žil, živčnim in nevralgicnim obolenjem, kapi itd. ANTIRHEUMIN je izvrstno v državi, kakor tudi v inozemstvu preizkušeno sredstvo, katero se priporoča tudi za zastarele revmatizem, saj pri večkratni uporabi ublaži in stopnjevalno končno ozdravi bolečine. Cena 1 steklenice Din 35.—, s poštnino Din 40.—, 3 originalne steklenice Din 100.— franko. »ANTIRHEUMIN« razpošilja po povzetju: Mr. ph. A. MRKUSIČ, lekarnar, Mostar, Primorska banovina. Dobiva se v vseh lekarnah. Oglas reg. pod S Br. 14.245 od 11. 8. 1936.

Poravnajte naročnino! FR. P. ZAJEC IZPRAŠAN OPTIK IN URAR LJUBLJANA - STARI TRG 9 Velika izbira vsakovrstnih naočnikov, povečevalnih stekel, daljnogledov, loplometrov, barometrov, barometeretrov, hygrometrov t. d. — Barometrske ure, zlatinske in srebrnine. — Ceniki brezplačno!

Knjižna založba tiskarne Merkur d. d. v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23a opozarja na naslednje knjige svoje založbe: Dr. I. Matko — PERKUSIJA IN AVSKULTACIJA 120.— Dr. Vidmar M. — MOJ POGLED NA SVET 100.— Dr. Vidmar M. — OSLOVSKI MOST 100.— Claude Anet — ARIJANA, roman, vezano 80.— Conan Doyle — POZNA OSVETA, roman, vezano 24.— Gabršček A. — GORIŠKI SLOVENC I. del 80.— Krefft — V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, roman, vezano 24.— Rehar R. — PESMI O KRALJEVIČU MARKU, broširano 20.— Rehar R. — POPOTOVANJE PO ZVEZDI VEČERNICI, broš. 12.— Spicar J. — MARTIN NAPUHEK, igra, broš. 10.— Vachek E. — KRI NE KLICE PO MASČEVANJU, broš. vez. 48.— 54.— Ivo Šorli — IZBRANI SPISI, obstoječi iz šestih knjig, broš. vez. 230.— 320.— Mala knjižnica — Jurčič: SOSEDOV SIN — Dr. B. Škerlj: CLOVEK — Beecher-Stowe; KOČA STRICA TOMA — Goethe: EGMONT — Horatius Flaccus: PESMI — Storm: JEZDEC NA SERCU — Jan Neruda: MALOSTRANSKE POVESTI. Vsak zvezek stane broširan din 15.—, vezan 20.— Na vse gornje cene dovolimo onim naročnikom, ki se sklicujejo na naš oglas v »Družinskem tedniku«, 20odstotni popust.